

ΠΑΝ. Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Η ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ"

ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΑΘΗΝΑ 2010

ΑΘΗΝΑ 2010

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Συντάκτης:

Παναγιώτης Ι. Ιωαννίδης
Λυσικράτους 28 TK 174 55 Άλιμος
e-mail : vasioan2@otenet.gr
Τηλ: : 210 9814014

Γενική επιμέλεια

Ιωάννης Π. Νταής

Επιμέλεια παραγωγής:

Ιωάννης Π. Νταής

Σελιδοποίηση

Ιωάννης Π. Νταής

Εικόνες εξώφυλλων

Παναγιώτης Ι. Ιωαννίδης

Εκτύπωση – βιβλιοδεσία

Ιωάννης Π. Νταής

© 2010

Παναγιώτης Ι. Ιωαννίδης

Φωτογραφία εξωφύλλου:

Λωρίς των τριών. Θέσεις στο φύλλο 33-34-35 με αντίστοιχα σφάλματα Σ51, Σ10, Σ17 (σελ. 54).
Δημοπρασία Α. Καραμίτσου αριθμός 94, λαχνός 2271.

Φωτογραφία οπισθόφυλλου:

Ο χάρτης της Ελλάδος των 2 ηπείρων και των πέντε θαλασσών

*Το παρόν πόνημα αφιερώνεται με σεβασμό στον
μεγάλο έλληνα που αγωνίστηκε και πραγματοποίησε την
ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ*

Φωτογραφία στο ελληνικό Γενικό Στρατηγείο στο Χατζή-Μπεηλίκ, πριν την Συνδιάσκεψη του Βουκουρεστίου, 1913. Από αριστερά: αρχηγός επιτελείου, Βίκτωρ Δούσμανης, Βασιλιάς Κωνσταντίνος, Ελευθέριος Βενιζέλος. Ο Ιωάννης Μεταξάς φαίνεται δεύτερος από δεξιά.

Η τριανδρία της Εθνικής Αμύνης. Από αριστερά: Παύλος Κουντουριώτης, Ελευθέριος Βενιζέλος, Παναγιώτης Δαγκλής

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΕΛΕΤΗΤΗ

“ Και διηγώντας τα να κλαίς “

Η επισήμανση ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ μας φέρνει στο νου την ένδοξη και καρποφόρα περίοδο της νεότερης ελληνικής ιστορίας, επίτευγμα του ομονοούντος ελληνικού έθνους και της εμπνευσμένης ηγεσίας του μεγάλου τέκνου της ελληνικής μεγαλονήσου Ελευθερίου Βενιζέλου.

Δυστυχώς το επίτευγμα εκείνο παρέμεινε και το μοναδικό μέσα στον εικοστό αιώνα, αφού το εγχείρημα της Μικρασιατικής Εκστρατείας απέληξε σε καταστροφή από την αβελτηρία και την ανικανότητα ψοφοδεών ηγετών και η δόξα του βορειοηπειρωτικού έπους βούλιαξε στον βούρκο του ελληνικού αλληλοσκοτωμού.

Η Ελπίδα όμως πεθαίνει τελευταία!

Κι' ο Παλαμάς μας προφητεύει

«

**Και χορό τριγύρω σου θα στήσουν
με βιολιά και με ζουρνάδες
γύφτοι, οβραίοι, αράπηδες, πασάδες,
και τα γόνατα οι τρανοί σου θα λυγίσουν
και θα γίνουν των ραγιάδων οι ραγιάδες,
και τ' αγόρια σου τ' αγνά θα τα μολέψουν
με τ' αγκάλιασμά τους οι σουλτάνοι
και τα λείψανά σου θα σ' τα κλέψουν
οι ζητιάνοι.**

.....

**και μην έχοντας πιο κάτω άλλο σκαλί
να κατρακυλήσης πió βαθιά
ατού Κακού τη σκάλα,-
για τ' ανέβασμα ξανά που σε καλεί
θα αισθανθής να σου φυτρώνουν, ώ χαρά!
τα φτερά,
τα φτερά τα πρωτινά σου τα μεγάλα!»**

.....

Γι' αυτό ας έχουμε Θάρρος και Καρτερία!

.....

**« Πάλι με χρόνια με καιρούς
Πάλι δικά μας θα' ναι »**

Π.Ι.Ι.

Θεσσαλονίκη 29 Οκτωβρίου 1912

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος	7
Πίναξ περιεχομένων.....	9
Οι στοιχειοθετήσεις της επισημάνσεως «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ» 1912 - 1913.	
Η αλληλουχία και αλληλεξάρτηση αυτών. Πρώτο μέρος.....	11
Οι στοιχειοθετήσεις της επισημάνσεως «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ» 1912 - 1913.	
Η αλληλουχία και αλληλεξάρτηση αυτών. Δεύτερο μέρος	45
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ» 1912 - 1913. Παρατηρήσεις, σκέψεις, απορίες	49
Η επισημάνση «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ» και η «φιλοτελική» της εκμετάλλευση	50
Η επισημάνση «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ». Η διπλή επισημάνση στο 25δραχμο και οι ποικιλίες της	63
Μια νέα στοιχειοθέτηση της επισημάνσεως «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ»	65
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ» Οι διπλές μαύρες επισημάνσεις της στοιχειοθέτησης 3 στα πεντάδραχμα	69
Επισημάνση «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ». Τα διάφορα σφάλματα και οι θέσεις τους	71
Επισημάνση «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ». Παράσιτες εκτυπώσεις μεταλλικών διαστίχων	79

Η Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών

*Η κατάληψις της Κοζάνης
Επέλασις του Ελληνικού Ιππικού*

*Ελληνοτουρκικός πόλεμος 1912-1913
Τα Σέρβια γίνονται Ελληνικά*

ΟΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΣ “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ” 1912 - 1913 Η ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΥΤΩΝ⁽¹⁾

υπό: Παν. Ι. Ιωαννίδη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένεκα της απελευθερώσεως ελληνικών εδαφών συνεπεία των νικηφόρων βαλκανικών πολέμων, κατέστη αναγκαίον να υπάρξουν ειδικής φύσεως γραμματόσημα με τα οποία θα εξυπηρετούντο οι ταχυδρομικές ανάγκες των εδαφών τα οποία δεν είχαν ακόμη ενσωματωθεί στο Ελληνικό Κράτος και εδιοικούντο εν ονόματι του Έλληνος Βασιλέως.

Μέχρις ότου δε κυκλοφορήσουν νέα ειδικά γραμματόσημα - η γνωστή σειρά “ΕΚΣΤΡΑ-ΤΕΙΑ 1912” - προς θεραπείαν των προαναφερθεισών αναγκών η ελληνική κυβέρνηση προέβει στην επισήμανση των κυκλοφορούντων στο Ελληνικό Κράτος γραμματοσήμων (ως επίσης και των αποθέτων εικοσαλέπτων του Ιπταμένου Ερμού καθώς και του λιθογραφικού μονολέπτου με την μαύρη επισήμανση “ΛΗΜΝΟΣ”) με την τυπογραφική επισήμανση “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ”, βάσει του Β.Δ. της 3ης Νοεμβρίου 1912 *“Περί των χρησιμοποιηθσομένων ταχυδρομικών ενσήμων εις τας διοικουμένας εν ονόματι της Α.Μ. του Βασιλέως ελληνικάς χώρας”* (Φ.Ε.Κ. Α' 351/13 Νοεμβρίου 1912).

Η ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ”

Καθ' όσον γνωρίζω, πρώτος ο αείμνηστος Αλέξανδρος Αργυρόπουλος ησχολήθει σοβαρά με την υπό εξέταση έκδοση και κατέταξε τις επισημάνσεις επί τακτικών γραμματοσήμων σε δέκα **“επισημάνσεις - εκδόσεις”** και των γραμματοσήμων εισπρακτέων τελών σε πέντε.²

Στις **“επισημάνσεις - εκδόσεις”** επί τακτικών γραμματοσήμων ενετόπισε και δημοσίευσε ένδεκα σφάλματα στοιχειοθετήσεως τα οποία χαρακτήρισε με τα στοιχεία FI έως FX και στις **“επισημάνσεις - εκδόσεις”** επί γραμματοσήμων εισπρακτέων τελών, έξι σφάλματα τα οποία εχαρακτήρισε με τα στοιχεία FI έως FVI.

Είναι απορίας άξιον το γεγονός ότι ενώ τα δημοσιευθέντα από τον Αργυρόπουλο σφάλματα είναι τα ίδια -πλην μιας εξαιρέσεως- και στα δύο είδη γραμματοσήμων και στις ίδιες θέσεις των φύλλων, ο Αργυρόπουλος δεν αντελήφθη ότι πρόκειται για ταυτόχρονες εκτυπώσεις με τις ίδιες στοιχειοθετήσεις και εξ αυτού του λόγου χαρακτήρισε με διαφορετικούς χαρακτηρισμούς ίδια σφάλματα και ίδιες στοιχειοθετήσεις. Παραδείγματος χάριν την **“επισήμανση”** με μαύρη μελάνη και με τα σφάλματα **“ΕΛΛΗΝ ΚΗ”** στη θέση 7 και **“ΜΕΓΑΛΟ Ε”** στη θέση 64, ονομάζει AAI για τις επισημάνσεις επί των τακτικών εκδόσεων και AAΙ για τις επισημάνσεις επί γραμματοσήμων εισπρακτέων τελών. Επίσης τα προαναφερθέντα σφάλματα στοιχειοθετήσεως **“ΕΛΛΗΝ ΚΗ”** και **“ΜΕΓΑΛΟ Ε”** τα χαρακτηρίζει ως FII και FIII αντιστοίχως, για τις επισημάνσεις επί των τακτικών εκδόσεων και ως FI και FII για τις επισημάνσεις επί των γραμματοσήμων εισπρακτέων τελών.

(1). Όλα τα κείμενα είναι όπως δημοσιεύτηκαν κατά καιρούς στη Φιλοτέλεια.

(2). KOHL - BRIEFMARKEN - HANBUCH. GRIECHENLAND. Bearbeitet von Alex. Argyropoulos U. Dr. Herbert Munk 1929 σελ 337

Ο Χριστόφορος Νάλτσας, ακολουθώντας κατά βάση την κατάταξη Αργυροπούλου επεχείρησε μία "βελτίωση" αυτής της κατάταξης των **"επισημάνσεων - εκδόσεων"**, διαχωρίζοντας και αναγνωρίζοντας δέκα **"στοιχειοθετήσεις"** με τις οποίες πραγματοποιήθηκαν δεκαπέντε **"τραβήγματα"** στα τακτικά γραμματόσημα και πέντε **"τραβήγματα"** στα γραμματόσημα εισπρακτέων τελών².

Εν τούτοις και ο Νάλτσας στο κεφάλαιο των γραμματοσήμων εισπρακτέων τελών συγχέει την έννοια της στοιχειοθετήσεως με αυτήν του τραβήγματος. Έτσι χαρακτηρίζει ως διαφορετικές στοιχειοθετήσεις την Α1 με μαύρη μελάνη και με τα σφάλματα "ΕΛΛΗΝ ΚΗ" και "ΜΕΓΑΛΟ Ε" στις θέσεις 7 και 64 αντιστοίχως και την Β1 με κόκκινη μελάνη και με τα ίδια σφάλματα στις ίδιες θέσεις, ενώ πρόκειται για την αυτή στοιχειοθέτηση με την οποία πραγματοποιήθηκαν δύο τραβήγματα με δύο μελάνες διαφορετικού χρώματος.

Οι μέχρι σήμερα λοιπόν δημοσιευμένες μελέτες όπως προαναφέρθηκε, περιγράφουν και αριθμούν χωριστά τις στοιχειοθετήσεις με τις οποίες επεσημάνθησαν τα τακτικά γραμματόσημα από εκείνες με τις οποίες επεσημάνθησαν τα ενάριθμα γραμματόσημα των εισπρακτέων τελών.

Μία όμως, έστω και επιπόλαιη, εξέταση των τυπογραφικών σφαλμάτων και ποικιλιών της επισημάνσεως, είναι αρκετή για να μας πείσει ότι οι επισημάνσεις επί αμφοτέρων των ειδών έγιναν με τις ίδιες στοιχειοθετήσεις με απλή προσαρμογή εκάστοτε των αποστάσεων μεταξύ των λέξεων, ώστε οι επισημάνσεις να τίθενται κανονικά επί εκάστου γραμματοσήμου.

Έτσι οι στοιχειοθετήσεις για τα φύλλα των 100 (10 X 10) των μικρών αξιών των τακτικών γραμματοσήμων δηλαδή για το εικοσάλεπτο του Ιπταμένου Ερμού εκδόσεως 1901 και για τις αξίες σε λεπτά της χαλκογραφικής και λιθογραφικής σειράς εκδόσεως 1911 και 1912 αντιστοίχως, έχουν διαστάσεις 190 X 268 ± 2 χ.τ.μ. Οι στοιχειοθετήσεις για τις επισημάνσεις επί των φύλλων των 100 (10 X 10) των χαλκογραφικών γραμματοσήμων των αξιών μιας έως δέκα δραχμών έχουν διαστάσεις 208 X 283 ± 2 χ.τ.μ. ενώ οι στοιχειοθετήσεις για τις επισημάνσεις επί των φύλλων των 100 (10 X 10), των εις λεπτά αξιών των εναρίθμων γραμματοσήμων, 210 X 270 ± 1 χ.τ.μ. Εξαίρεση παρετηρήθη σε ένα φύλλο 25λεπτου λιθογραφικού με επισημάνση μαύρη εκ των κάτω προς τα άνω, με διαστάσεις επισημάνσεως 197 X 268 χ.τ.μ. (στοιχειοθέτηση 6.3).

Τα ενάριθμα γραμματόσημα με ονομαστική αξία σε δραχμές εξετυπώθησαν, ως γνωστόν, σε φύλλα των 50 (10 X 5) όπως και το χαλκογραφικό 25δραχμο. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν επισημάνθησαν με δύο τρόπους:

Πρώτον, με την τοποθέτηση των φύλλων των 50, ώστε να επισημανθούν με το μισό της στοιχειοθετήσεως για τα φύλλα των εκατό, αντιστοίχως, οπότε έχουμε μία έκτη σειρά επισημάνσεων επί του περιθωρίου των φύλλων. Με αυτό τον τρόπο επεσημάνθησαν κάποιες αξίες των εναρίθμων των οποίων τα φύλλα έχουν τις διαστάσεις ενός μισού φύλλου των εις λεπτά αξιών της ίδιας σειράς.

Δεύτερον, με όλως ειδικές στοιχειοθετήσεις με τις οποίες επεσημάνθησαν τα χαλκογραφικά 25δραχμα καθώς και κάποιες κλάσεις των εις δραχμές αξιών των εναρίθμων γραμματοσήμων.

Κατωτέρω γίνεται μία προσπάθεια να καθορισθούν η αλληλουχία και η αλληλεξάρτηση των διαφόρων στοιχειοθετήσεων μεταξύ των, με τη βοήθεια διαφόρων σφαλμάτων στοιχειοθετήσεως των επισημάνσεων και της θέσεως αυτών επί εκάστης στοιχειοθετήσεως.

Προς ευκολίαν της μελέτης οι θέσεις των διαφόρων σφαλμάτων θα καθορίζονται ως να είναι όλες οι επισημάνσεις, πλην της οριζοντίας επί των χαλκογραφικών εικοσιπενταδράχμων, εκ των κάτω προς τα άνω. Άλλωστε είναι ήδη αποδεκτόν ότι οι επισημάνσεις εκ των

2. Χρ. Νάλτσα: "Ειδικός κατάλογος ελληνικών γραμματοσήμων", Ελληνική Φιλοτελική Εταιρία Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1965, σελ. 362

άνω προς τα κάτω έγιναν εκ λάθους και θα πρέπει να θεωρούνται ως σφάλματα εκτυπώσεως της κανονικής επισημάνσεως η οποία είναι η εκ των κάτω προς τα άνω.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΑΥΤΩΝ

- Σ1 "ΕΛΛΗΝ ΚΗ": Χωρίς το Ι αλλά με απόσταση μεταξύ "Ν" και "Κ" (Σφάλμα FI κατά Αργυρόπουλον).
- Σ2 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Αντί "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" (FI).
- Σ3 "ΛΙΟΙΚΗΣΙΣ": Αντί "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" (FIV).
- Σ4 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΟΙΚΗΣΙΣ": Έλλειψη καθέτου γραμμής στο γράμμα "Ε" και απουσία του γράμματος "Δ" (FV).
- Σ5 "ΛΛΗΝΙΚΗ": Απουσία του γράμματος "Ε" (FVI).
- Σ6 "ΛΛΗΝΙΚΗ ΙΟΙΚΗΣΙΣ": Απουσία των γραμμάτων "Ε" και "Δ" (FVII).
- Σ7 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Αντιμετάθεσις των γραμμάτων "Λ" και "Η" (FVIII).
- Σ8 "ΕΛΛΗΝΙΚΗΗ": Μετάθεσις στο τέλος του γράμματος "Η" (FIX).
- Σ9 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Απουσία του γράμματος "Η" και αραίωσις διά διαστήχων των υπολοίπων γραμμάτων (FX).
- Σ10 Μεγάλο "Ε" στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ" (FIII).
- Σ11 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Ανεστραμμένο δεύτερο "Σ" (FXI).
- Σ12 "ΔΙΟΙΚΗΣΙ Σ": Απέχον δεύτερο "Σ".
- Σ13 "Δ ΟΙΚΗΣΙΣ": Απουσία πρώτου γράμματος Ι με ύπαρξη διακένου μεταξύ "Δ" και "Ο".
- Σ14 Μακρύ γράμμα "Ι" στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ".
- Σ15 Μακρύ γράμμα "Ι" στην συλλαβή "ΔΙ" της λέξεως "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
- Σ16 Μακρύ γράμμα "Ι" στην συλλαβή "ΟΙ" της λέξεως "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
- Σ17 Μακρύ γράμμα "Ι" στην συλλαβή "ΣΙΣ" της λέξεως "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
- Σ18 "ΕΛ": Παχειά γράμματα στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ".
- Σ19 "Ν": Παχύ γράμμα στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ".
- Σ20 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Το γράμμα "Ε" χαμηλότερα των άλλων γραμμάτων.
- Σ21 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Τα γράμματα "Ν" και "Κ" χαμηλότερα των άλλων γραμμάτων.
- Σ22 ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ: Πλάγιο το δεύτερο γράμμα "Ι".
- Σ23 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Πλάγιο το τρίτο γράμμα "Ι".
- Σ24 ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ: Παρεμβολή παρασίτου στο "Ο", ώστε να ομοιάζει με το γράμμα "Θ".
- Σ25 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Απουσία καθέτου γραμμής στο γράμμα "Ε".
- Σ26 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Απουσία άνω γωνίας στο γράμμα "Ε".
- Σ27 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Απουσία κάτω γωνίας στο γράμμα "Ε".
- Σ28 "ΙΚ": "Ι" σχεδόν απουσιάζει και "Κ" κατεστραμμένο, στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ".
- Σ29 "Ε": Σπασμένο διαγωνίως από άνω γωνία προς το μέσον της κάτω οριζοντίου γραμμής.
- Σ30 "ΕΛΛ": "Ε" και "Λ" Σπασμένα στο κάτω μέρος.
- Σ31 "ΕΛΛ": Σπάσιμο διατρέχει και τα τρία γράμματα στο κάτω μέρος.
- Σ32 "ΕΛΛΗΝ.ΚΗ": Μισό κάτω γράμμα "Ι".
- Σ33 "ΕΛΛΗΝ'ΚΗ": Μισό επάνω γράμμα "Ι".
- Σ34 "ΕΛΛΗΝ:ΚΗ": "Ι" ελαφρά τυπωμένο έως απουσιάζον.
- Σ35 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Σπασμένα όλα τα γράμματα οριζοντίως στο μέσον.
- Σ36 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ" Δεύτερο γράμμα "Λ" σπασμένο οριζοντίως.
- Σ37 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Πρώτο γράμμα "Λ" με κοντό αριστερό πόδι.
- Σ38 "Δ": Με ελλειπή αριστερή γωνία.
- Σ39 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Μισό επάνω δεύτερο "Ι".
- Σ40 "ΕΛΛΗΝΙΚ ΔΙΟΙΚΗΣ": Χωρίς "Η" και "ΙΣ".
- Σ41 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Μισό επάνω τρίτο "Ι".

- Σ42 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": "Η" χωρίς δεξιά πόδι.
 Σ43 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": "Η" χωρίς δεξιά άνω κεραία.
 Σ44 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ=ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": Διπλό διάστιχο ανάμεσα στις δύο λέξεις "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
 Σ45 "ΔΙΟΪΚΗΣΙΣ": Παράσιτες κάθετες γραμμές περιβάλλουν το δεύτερο "Ι" σαν διαλυτικά.
 Σ46 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Δεύτερο "Η" χωρίς άνω δεξιά κάθετη γραμμή.
 Σ47 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Τα γράμματα "ΛΗΝΙΚΗ" τυπωμένα κατά το άνω μισό.
 Σ48 "ΣΙ": "Ι" σπασμένο σαν ανάποδο θαυμαστικό.
 Σ49 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Πρώτο γράμμα "Η" χωρίς τις δύο επάνω κεραίες.
 Σ50 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Πρώτο "Η" χωρίς την επάνω αριστερά κεραία και "Ν" χωρίς αριστερό πόδι.
 Σ51 "Ι.Ο": Παράσιτο μεταξύ "Ι" και "Ο" στη λέξη "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
 Σ52 "Δ.Ι": Παράσιτο μεταξύ "Δ" και "Ι" στη λέξη "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
 Σ53 "ΣΙ": "Ι" μακρύ και σπασμένο σαν θαυμαστικό "Ι".
 Σ54 "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ": τραβηγμένη δεξιά ώστε το Δ ευρίσκεται κάτω και μεταξύ Ε και Λ.
 Σ55 "ΝΙ": "Ι" σπασμένο σαν θαυμαστικό.
 Σ56 "ΝΙ": "Ν" χωρίς κάτω δεξιά γωνία, "Ι" σπασμένο στη μέση, "Κ" χωρίς άνω αριστερή κεραία.
 Σ57 "ΔΙ": "Ι" Μακρύ και σπασμένο όμοιο με θαυμαστικό.
 Σ58 "<Μ>ΟΙΚΗ": Παχειά γράμματα στη λέξη "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ".
 Σ59 "Δ": με παράσιτο στο κέντρο.
 Σ60 "ΔΙΟΪΚΗΣΙΣ": Παράσιτο μεταξύ "Ι" και "Κ".
 Σ61 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Παράσιτο μεταξύ "Ν" και "Ι".
 Σ62 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ": Πλάγιο "Ι".

Από τα ανωτέρω περιγραφέντα σφάλματα τα Σ1, Σ2, Σ3, Σ4, Σ5, Σ6, Σ7, Σ8, Σ9, Σ10, Σ11 και Σ13 έχουν περιγραφεί και η θέση τους στις διάφορες στοιχειοθετήσεις έχει προσδιορισθεί από τον Αργυρόπουλο.

Ο Νάλτσας επίσης περιγράφει κάποια επιπλέον σφάλματα χωρίς να καθορίζει όμως τις θέσεις των στις διάφορες στοιχειοθετήσεις. Από τις περιγραφές τις οποίες παραθέτει είναι δυνατόν να υποθέσουμε, με μεγαλύτερη ή μικρότερη πιθανότητα, ότι πρόκειται για τα σφάλματα Σ14, Σ15, Σ20, Σ24, Σ26, Σ28, Σ31, Σ32, Σ33, Σ34, Σ35, Σ37, Σ38, Σ45, Σ51, Σ54 και Σ57.

Ακόμη περιγράφει δύο σφάλματα τα οποία δεν κατέστη δυνατόν να διασταυρωθούν στα φύλλα τα οποία εμελετήθησαν.

Αυτά είναι:

1. "ΕΛ ΝΙΚΗ" χωρίς δεύτερο "Λ".
2. "ΕΔΛΗΝΙΚΗ" "Δ" αντί του πρώτου "Λ".

Ο Λεωνίδας Κοσμοπούλουξεδημοσίευσε το σφάλμα Σ40 καθώς και τις θέσεις του στα φύλλα των 50 γραμματοσήμων των μεγάλων αξιών των εισπρακτέων τελών.³

Ο Νίκος Πατεριμός στις ανακοινώσεις του⁴ περιγράφει και καθορίζει σε κάποιες στοιχειοθετήσεις τις θέσεις των σφαλμάτων Σ21, Σ22, Σ24, Σ26, Σ32, Σ35, Σ36, Σ37, Σ51, Σ52, Σ57, Σ59, Σ60, Σ61 και Σ62. Επίσης περιγράφει δύο σφάλματα τα οποία δεν κατέστη δυνατόν να διασταυρωθούν στα μελετηθέντα φύλλα.

3. Λ. Κοσμοπούλου: "Επισήμανσις "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" καρμινόχρους επί εναρίθμων", "Φιλοτελικά Νέα" Μάρτιος-Απρίλιος 1951, σελ. 21.

4. Ν. Πατεριμού: "Επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" περιόδου 1912-1913", "Συλλογές" Φεβρουάριος 1995 - Σεπτέμβριος 1997.

Αυτά είναι:

1. "ΕΛΛΗΝΙΚΗ" χωρίς πρώτο "Λ".
2. "ΔΙΟΙΚΗΣΙ" χωρίς τελικό "Σ"

Τέλος, ο Χρήστος Μπέλιας αναφέρει ένα μεγάλο πρώτο "Λ" στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ", στη θέση 71 της V στοιχειοθετήσεως -υποθέτω κατά Αργυρόπουλον- το οποίο επίσης δεν κατέσται δυνατόν να διασταυρωθεί.⁵

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα σφάλματα Σ17, Σ41 και Σ53 δημιουργούνται από το ίδιο στοιχείο "μακρύ Ι" το οποίο, ανάλογα από την μελάνωση και την πίεση εμφανίζεται υπό τρεις μορφές. Το αυτό ισχύει και για τα σφάλματα Σ15 και Σ57. Επίσης τα σφάλματα Σ1, Σ32, Σ33 και Σ34 είναι διάφορες μορφές της κακής εκτυπώσεως του στοιχείου Ι στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ".

ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΩΝ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΤΩΝ 100 (10 Χ 10)

1 Στοιχειοθέτηση (I Τακτική κατά Α.Α.) *

Τα σφάλματα της στοιχειοθετήσεως παρουσιάζονται στο σχήμα (1).

Εξητάσθησαν από δύο φύλλα 1, 2, 3 και 10 λεπτών και ένα φύλλο 20λεπτου, άπαντα χαλκογραφικά με επισήμανση μαύρη εκ των κάτω προς τα άνω.

Το σφάλμα Σ52 της θέσεως 46 παρατηρήθει εις τα πέντε εκ των εξ φύλλων αλλά ως ανεπαίσθητο ίχνος.

Μετά το πέρας του τραβήγματος με την στοιχειοθέτηση 1 εντοπίσθηκε, κατά πάσαν βεβαιότητα, το σφάλμα Σ2 της θέσεως 54, ίσως δε και το σφάλμα Σ17 της θέσεως 35 και απεκατεστάθησαν. Για άγνωστο δε λόγον ολόκληρη η κάθετη εικοσάδα των θέσεων 4-5/94-95 μετεφέρθει στα δεξιά της πλάκας και κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργήθηκε η στοιχειοθέτηση 2.

2 Στοιχειοθέτηση (II και III Τακτική και I και II εναρτίθμων κατά Α.Α.)

Αυτή εμφανίζει κοινά σφάλματα με την 1 ως ακολούθως: Σ15/1, Σ46/11, Σ17/32 και Σ16/43. Τα σφάλματα Σ1/9 και Σ10/66 μετετέθησαν στις θέσεις 7 και 64 αντιστοίχως.

Ακόμη τα μη εντοπισθέντα από τους παλαιότερους μελετητάς σφάλματα της στοιχειοθετήσεως 1, Σ14/30, Σ17/34, Σ52/46, Σ15/55, Σ17/56, Σ23/70 και Σ14/100, λόγω της μεταθέσεως της εικοσάδος εμφανίζονται στις θέσεις 28, 39, 44, 60, 54, 68 και 98 της στοιχειοθετήσεως 2. Δέον να σημειωθεί ότι το "Μακρύ Ι" του σφάλματος Σ14/30 της στοιχειοθετήσεως 1 εκτυπούται συνήθως ατόνως είναι όμως αναμφισβήτητα μακρύ και στη στοιχειοθέτηση 2 εμφανίζεται κανονικά εκτυπωμένο στη θέση 28.

Τα σφάλματα Σ28/15 και Σ14/57 τα οποία κανονικά θα έπρεπε να εμφανισθούν στις θέσεις 20 και 55 αντιστοίχως απουσιάζουν λόγω τυχαίας (από παρεμβολή ξηρής μελάνης στο σφάλμα Σ28) ή και ηθελημένης διορθώσεως.

Το μακρύ "Ι" του σφάλματος Σ17/35 αλλάζει θέση και μεταμορφώνεται στο σφάλμα Σ15 στη θέση 40 της στοιχειοθετήσεως 2.

Τέλος εμφανίζονται τα σφάλματα Σ22/3, Σ12/4, Σ16/10, Σ17/26, Σ30/26, Σ31/36, Σ57/40, Σ59/45, Σ14/50, Σ57/50, Σ39/50, Σ15/60, Σ51/74, Σ15/80, Σ14/88, Σ45/92, Σ29/98, Σ34/98 και Σ14/98.

5. Χρ. Μπέλιας: "Μερικές παρατηρήσεις και νέα σφάλματα στις επισημάνσεις "Ελληνική Διοίκησης", "Φιλοτέλεια" 1985/194

* Α. Α.: Αλέξανδρος Αργυρόπουλος

Σχήμα 1
Υποστοιχειοθέτηση 1

Σ15								Σ1	
Σ46				Σ28					
								Σ14	
	Σ17		Σ17	Σ17					
		Σ16			Σ52				
			Σ2 Σ14	Σ15	Σ17	Σ14			
					Σ10			Σ23	
								Σ14	

Εξ αυτών το σφάλμα Σ24 πιστεύω ότι είναι τυχαία παρεμβολή παρασίτου ώστε το "Ο" να φαίνεται σαν "Θ" και το "Μακρύ Ι" στο σφάλμα Σ34/98, λόγω κακής εκτυπώσεως μεταπίπτει στο σφάλμα Σ14/98.

Το νεοεμφανιζόμενα όμως σφάλματα δεν παρατηρούνται σ' όλα τα φύλλα της στοιχειοθετήσεως **2** αλλά κατενέμονται, ούτως ώστε να έχουμε τέσσερις, προς το παρόν τουλάχιστον, υποστοιχειοθετήσεις όπως εμφανίζονται στα σχήματα 2, 3, 4 και 5.

Η μελέτη της κατανομής των σφαλμάτων οδηγεί, με μεγάλες πιθανότητες να είναι ορθή, στη ταξινόμηση των υποστοιχειοθετήσεων κατά χρονολογική αλληλουχία.

2.1 Υποστοιχειοθέτηση (Σχήμα 2)

Εμελετήθησαν από ένα φύλλο ενός και πέντε λεπτών χαλκογραφικών με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω. Το σφάλμα Σ52/44 είναι δυσδιάκριτο. Κατά την εκτύπωση γίνονται αντιληπτά τα σφάλματα Σ12/4 και Σ47/78 και διορθώνονται. Επίσης, λόγω ίσως καθαρισμού της πλάκας, απαλείφεται το σφάλμα Σ45/92, μεταπίπτοντας έτσι στην επόμενη υποστοιχειοθέτηση.

2.2 Υποστοιχειοθέτηση (Σχήμα 3)

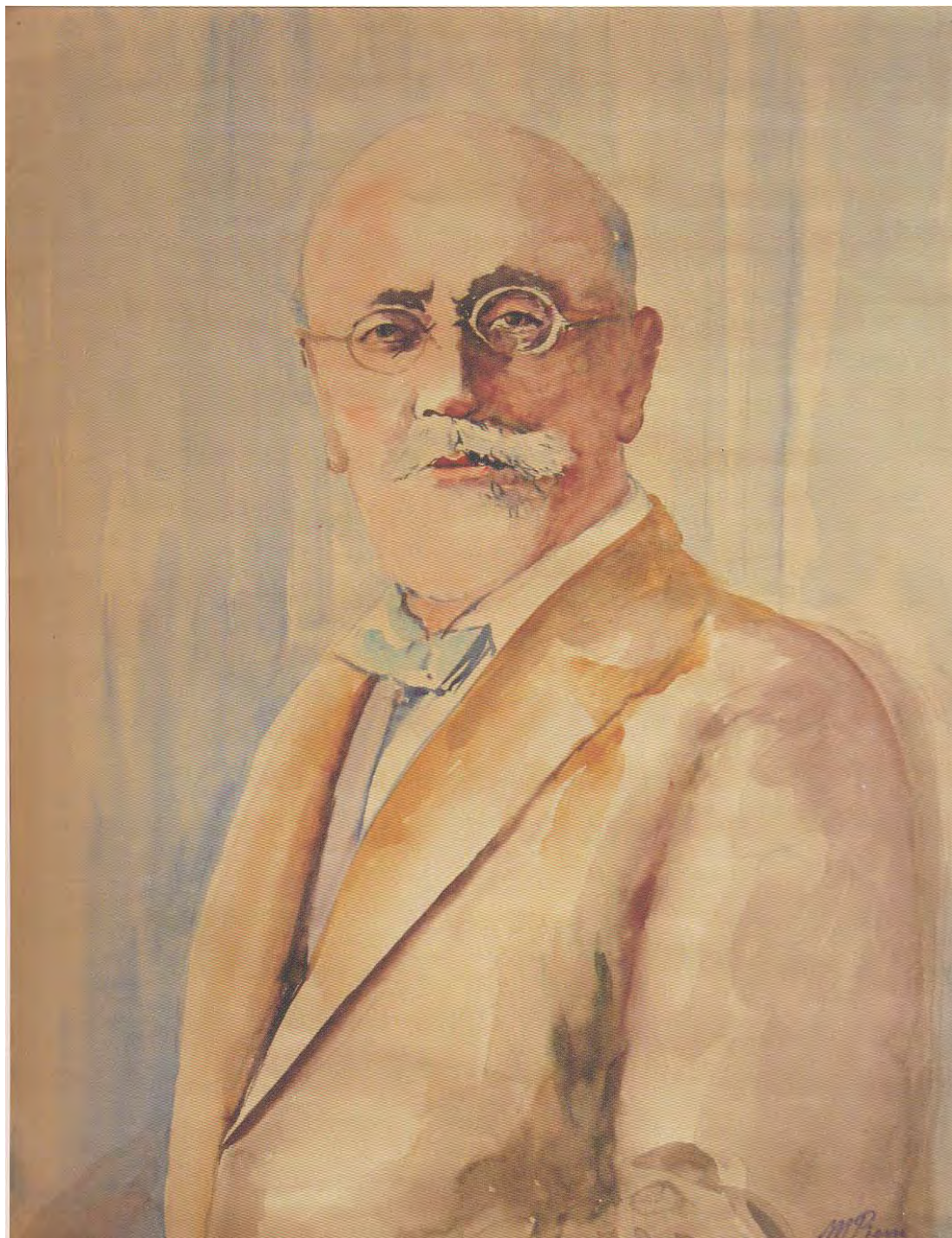
Εμελετήθησαν δύο φύλλα τριλέπτου, από ένα φύλλο δύο και πέντε λεπτών χαλκογραφικών καθώς και ένα φύλλο δύο λεπτών εναρίθμων άπαντα με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω. Τα φύλλα του τριλέπτου δεν εμφάνιζαν το σφάλμα Σ51 της θέσεως 74.

Το σφάλμα Σ34/98 της **2.1** μεταπίπτει, λόγω καλής εκτυπώσεως, στο σφάλμα Σ14/98 και εμφανίζονται νέα σφάλματα, δηλαδή το Σ37/45 και Σ24/47. Επίσης το σφάλμα Σ52/44 γίνεται βαθμηδόν εντονώτερο.

(Συνεχίζεται)

Ο Ελ. Βενιζέλος σε νεαρή ηλικία

ΟΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΣ “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ” 1912 - 1913 Η ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΥΤΩΝ

υπό Παν. Ι. Ιωαννίδη

(συνέχεια από σελ.69)

2.3 Υποστοιχειοθέτηση (Σχήμα 4)

Εμελετήθησαν από ένα φύλλο ενός και δέκα λεπτών εναρίθμων με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω. Ακόμη, από ένα φύλλο ενός και σαράντα λεπτών χαλκογραφικά, ένα τεμάχιο πέντε λεπτών με τις θέσεις 56-58/86-88 χαλκογραφικά, από ένα φύλλο ενός και δύο λεπτών εναρίθμων με ερυθρά επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω καθώς και ένα φύλλο εικοσιπενταλέπτου λιθογραφικού, επίσης με ερυθρά επισήμανση, αλλά εκ των άνω προς τα κάτω.

Σ' αυτό το φύλλο των εικοσιπέντε λεπτών, λόγω ποιότητας της μελάνης ή και λόγω υπερμελανώσεως, το σφάλμα Σ22 της θέσεως 3 μόλις διεκρίνεται ως επίσης και τα σφάλματα Σ29 της θέσεως 98 και Σ31 της θέσεως 36, δεν διεκρίνονται.

Εμελετήθη επίσης και ένα φύλλο τριδράχμου εναρίθμου γραμματοσήμου με ερυθρά επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω εκ της συλλογής του Φρίξου Λέτσα. Λαμβανομένου υπ' όψιν ότι το εν λόγω φύλλο έφερε μία έκτη σειρά επισημάνσεων στο άνω περιθώριο, συμπεραίνεται ότι τούτο επεσημάνθη με στοιχειοθεσία για φύλλα των εκατό.

Το φύλλο έφερε όλα τα σφάλματα της 2.3 υποστοιχειοθετήσεως των θέσεων 41 έως 100, δηλαδή επεσημάνθη με το κάτω μέρος της στοιχειοθετήσεως ούτως ώστε η σειρά 41/50 να εκτυπωθεί επί του άνω περιθωρίου του φύλλου και οι σειρές 51/100 επί των θέσεων... 1/50. Έτσι π.χ. το σφάλμα Σ10 της θέσεως 64 εμφανίσθηκε στη θέση 14, το σφάλμα Σ35 των θέσεων 66 και 76 στις θέσεις 16 και 26 κ.ο.κ.

Σ' αυτή την υποστοιχειοθέτηση έχουν ήδη εμφανισθεί νέα σφάλματα φθοράς όπως φαίνονται στο σχήμα 4. Αυτά είναι τα Σ30/26, Σ31/36, Σ35/66, Σ35/76 και Σ56/78. Το τελευταίο αυτό σφάλμα, δηλαδή το Σ56/78, παρατηρήθη μόνο στο φύλλο του μονολέπτου εναρίθμου.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι κάποια από τα σφάλματα, όπως το Σ22/3, Σ31/36 και Σ29/98, εμφανίζονται δυσδιάκριτα ή απουσιάζουν σε κάποια από τα εξετασθέντα φύλλα λόγω υπερμελανώσεως της πλάκας κατά την εκτύπωση των συγκεκριμένων φύλλων. Ακόμη ότι το σφάλμα Σ34/98 της 2.2 επανεμφανίζεται ως Σ14 στην αυτή θέση.

2.4 Υποστοιχειοθέτηση

Εμελετήθη ένα τεμάχιο εικοσαλέπτου χαλκογραφικού με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω των θέσεων 7-10/37-40.

Πλην των ήδη περιγραφέντων σφαλμάτων Σ1/7 Σ16/10, Σ14/28, Σ17/39 και Σ57/40 φέρεται και το σφάλμα Σ54 στις θέσεις 7, 17 και 27. Στη θέση 37 το “Δ” της λέξεως “ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ” ευρίσκεται κάτω ακριβώς από το Ε της λέξεως “ΕΛΛΗΝΙΚΗ”.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν την πληροφορία του Νάλτσα ότι το σφάλμα Σ54 συναντάται μόνον στο χαλκογραφικό εικοσάλεπτο δεχόμεθα -προς το παρόν- ότι μόνο αυτή η αξία επεσημάνθη με την υπό εξέταση υποστοιχειοθέτηση.

3 Στοιχειοθέτηση (VIII τακτική κατά Α.Α.) (σχήμα 5).

Από την υπό συζήτηση στοιχειοθέτηση κατέστη δυνατόν να εξετασθούν μόνον οι θέσεις 6-10/16-20 και 7/97 επί διδράχμου, ως επίσης 71-73/91-93 και 57-59/97-99 επί πενταδράχμου απαντά με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω. Στα εξετασθέντα τεμάχια διεπιστώθησαν τα σφάλματα Σ7/7, Σ15/8, Σ16/8, Σ17/19, Σ17/57, Σ10/67 και Σ8/77 ενώ

στην εννεάδα 71-73/91-93 η οποία ήτο με διπλή επισήμανση και πλημμελή μελάνωση παρατηρήθηκε μόνον το σφάλμα Σ34 στη θέση 93. Ο Αργυρόπουλος αναφέρει στην αυτή θέση το σφάλμα Σ1, είναι όμως αναμφισβήτητο γεγονός ότι τα σφάλματα Σ1, Σ32, Σ33, και Σ34 υπό ορισμένες συνθήκες εκτυπώσεως, μεταμορφώνονται το ένα προς το άλλο. Ως εκ τούτου είναι δυνατόν το σφάλμα Σ34 να εξελήφθει ως Σ1.

Η διάταξις των παρατηρηθέντων σφαλμάτων είναι πιστεύουμε αρκετή για να μας επιτρέψει να συμπεράνουμε ότι η στοιχειοθέτηση 3 προήλθε από την 2.3 δια αντιμεταθέσεως των δεκάδων 8/98 και 3/93 ως επίσης και της δεκάδος 4/94 δεξιά της τριαντάδος 5-7/95-97 η οποία μετατέθη κατά μία θέση προς τα αριστερά καταλαβούσα τις θέσεις 4-6/94-96 στην στοιχειοθέτηση 3.

Με αυτές τις μεταθέσεις τα σφάλματα Σ17/54, Σ10/64 και Σ34/98 μετετέθησαν στις θέσεις Σ17/57, Σ10/67 και Σ34/93, αντιστοίχως. Συγχρόνως εδημιουργήθησαν και τα σφάλματα Σ7/7, Σ15/8, Σ16/8, Σ17/19 και Σ8/77.

Οι εξετασθείσες θέσεις με σφάλματα, πιθανόν από κάποιους να χαρακτηρισθούν ανεπαρκείς για την προαναφερθείσα διαδικασία σχηματισμού της στοιχειοθετήσεως 3, πλην όμως η εξέταση τεμαχίων και φωτοτυπίας της επομένης στοιχειοθετήσεως 4 ενισχύει την αναφερθείσα διαδικασία.

4 Στοιχειοθέτηση (ΙΧ τακτική κατά Α.Α.) (Σχήμα 6)

Εξ αυτής εμελετήθησαν οι θέσεις 1-3/11-13, 5, 8-10/18-20, 24-25/34-35, 26-27/36-37, 62-63/72-73 και 67-68/77-78, ως επίσης και μία -εν σμικρύνσει- φωτοτυπία ολοκλήρου φύλλου του λιθογραφικού μονολέπτου με την καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω.

Το εν λόγω φύλλο θα πρέπει να χαρακτηριστεί -στην αθώότερη των περιπτώσεων- ως "Δοκίμιο" και όχι ως "Μη εκδοθέν" ("non emis") δοθέντος ότι έχει επισημανθεί με την στοιχειοθέτηση προσαρμοσμένη στις διαστάσεις των φύλλων των εκατό των εις δραχμές αξιών. Από την φωτοτυπία κατέστη δυνατόν να παρατηρηθούν τα σφάλματα Σ21/7, Σ35/65, Σ35/75 και Σ34/93. Στις εξετασθείσες θέσεις επί των ως άνω αναφερθέντων τεμαχίων γραμματοσήμων ενετοπίσθησαν τα σφάλματα Σ9/1, Σ17/19, Σ17 και Σ30/25, Σ31/35, Σ23/63, Σ10/67, Σ56/73 και Σ8/77.

Από το σύνολο των παρατηρηθέντων σφαλμάτων συνάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι η υπό εξέτασιν στοιχειοθέτηση 4 είναι η διάδοχος της 3 αφού πρώτον εδιορθώθη το σφάλμα Σ7/7, μεταπεσόν εις το σφάλμα Σ21. Τέλος, είναι πλέον ή πιθανόν αρκετά από τα παρατηρηθέντα σφάλματα στην στοιχειοθέτηση 4 να υπάρχουν και στην 3.

5 Στοιχειοθέτηση (Αγνωστη σε Α.Α. και Χρ. Ν.) (Σχήμα 7)

Εμελετήθη ένα φύλλο μονοδράχμου με μαύρη διπλή επισήμανση η μία εκ των άνω. Η επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω ήταν της στοιχειοθετήσεως 6.1 με διαστάσεις... 190 X 271 χ.τ.μ., διαστάσεις, δηλαδή, των στοιχειοθετήσεων των φύλλων των εις λεπτά αξιών.

Στην δεύτερη επισήμανση, εκ των άνω προς τα κάτω, διαστάσεων 204 X 284 χ.τ.μ., έγινε εφικτό να παρατηρηθούν τα ακόλουθα σφάλματα:

Σ1/4, Σ17/25, Σ30/25, Σ17/32, Σ31/35, Σ37/44, Σ52/47, Σ23/63, Σ35/65, Σ10/67, Σ56/73, Σ35/75 και Σ1 ή Σ34/93.

Εμελετήθησαν επίσης (από φωτοτυπίες) δύο τεμάχια φύλλων μονοδράχμων με την υπό εξέτασιν επισήμανση μαύρη εκ των κάτω προς τα άνω, όπου κατέστη δυνατόν να διασταυρωθούν τα σφάλματα Σ1/4, Σ30/35, Σ31/35, Σ52/47, Σ35/65, Σ10/67, Σ35/75 και Σ1 ή Σ34/93.

Σε σύγκριση με την στοιχειοθέτηση 4 απουσιάζουν αναμφισβήτητα τα σφάλματα Σ9/1 και Σ8/77 και παρατηρείται μία περίεργη παρουσία του σφάλματος Σ1 στη θέση 4 αντί της

θέσεως 6 όπου θα έπρεπε να ευρίσκεται σύμφωνα με την προαναφερθείσα διαδικασία "δημιουργίας" των στοιχειοθετήσεων 3 και 4. Εν πάσει περιπτώσει, η υπό εξέταση στοιχειοθέτηση δύναται να θεωρηθεί συνέχεια της στοιχειοθετήσεως 4 ή τουλάχιστον της ομάδας 3 και 4, χωρίς να δυνάμεθα ακόμη να καθορίσουμε ασφαλώς την μεταξύ αυτών αλληλουχία. Για όλα τα παραπάνω άκρως περίεργα θα παρουσιασθούν οι απόψεις του γράφοντος στο τέλος της ανά χείρας μελέτης.

Σχήμα 4
Υποστοιχειοθέτηση 2.3

Σ15		Σ22				Σ1			Σ16
Σ46									
					Σ17 Σ30		Σ14		
	Σ17				Σ31			Σ17	Σ57
		Σ16	Σ52	Σ37 Σ59		Σ24			Σ39 Σ14 Σ57 Σ57
			Σ17						
			Σ10		Σ35		Σ23		
			Σ51		Σ35				Σ15
							Σ14		
							Σ14 Σ29		

Σχήμα 5
Στοιχειοθέτηση 3

						Σ7	Σ15 Σ16		
								Σ17	
						Σ17			
						Σ10			
						Σ8			
		Σ34							

Σχήμα 6
Στοιχειοθέτηση 4

Σ9						Σ21			
								Σ17	
				Σ17 Σ30					
				Σ31					
		Σ23		Σ35		Σ10			
		Σ56		Σ35		Σ8			
		Σ34							

Σχήμα 7
Στοιχειοθέτηση 5

		Σ1							
			Σ17 Σ30						
	Σ17		Σ31						
		Σ37		Σ52					
	Σ23		Σ35	Σ10					
	Σ56		Σ35						
	Σ1 ή/or Σ34								

(συνεχίζεται)

ΟΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΣ “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ” 1912 - 1913 Η ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΥΤΩΝ

υπό Παν. Ι. Ιωαννίδη

(συνέχεια από σελ.112)

6 Στοιχειοθέτηση (IV τακτική κατά Α.Α.) (Σχήματα 8, 9, 10 και 11)

Η κατανομή των προσδιορισθέντων παρ' ημών καθώς και των πρότερον γνωστών σφαλμάτων της υπό εξέτασιν στοιχειοθετήσεως, εμφανίζεται εις τα σχήματα 8, 9, 10 και 11 τα οποία παρουσιάζουν τις τέσσερεις ποικιλίες 6.1, 6.2, 6.3 και 6.4 αντιστοίχως.

Η υπό εξέταση στοιχειοθέτηση δεν κατέσται δυνατόν να συνδεθεί με τις προηγούμενες και κατά πάσαν πιθανότητα είναι μία εντελώς νέα τοιαύτη, δοθέντος ότι το εμφανιζόμενο στην υποστοιχειοθέτηση 6.2 σφάλμα Σ32/93 το οποίο είναι συγγενές -όπως προαναφέρθηκε- με τα σφάλματα Σ1, Σ33 και Σ34 είναι το μόνο κοινό σημείο με την προηγούμενη στοιχειοθέτηση 4 και, συνεπώς, δέον να θεωρείται προς το παρόν ανεπαρκές για να στοιχειοθετηθεί μία συνέχεια μεταξύ των στοιχειοθετήσεων 4 και 6.

Η στοιχειοθέτηση 6, ως εκ τούτου, δέον προς το παρόν να θεωρηθεί ως αρχική μιας άλλης ομάδος στοιχειοθετήσεων και από αυτήν την στοιχειοθέτηση εξητάσθησαν από ένα φύλλο των δύο και τριών λεπτών με επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω και ένα φύλλο των τριών δραχμών με επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω, άπαντα της χαλκογραφικής σειράς και με μαύρη επισήμανση.

Κατά την διάρκεια της επισήμανσεως δημιουργείται το σφάλμα Σ32 στη θέση 93 και κατ' αυτό τον τρόπο δημιουργείται η υποστοιχειοθέτηση 6.2. Με αυτή την υποστοιχειοθέτηση ευρέθησαν και εξητάσθησαν δύο φύλλα ενός λεπτού και ένα φύλλο τριών λεπτών της χαλκογραφικής σειράς και ένα φύλλο είκοσι λεπτών του Ιπταμένου Ερμού, άπαντα με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω.

Εν συνεχεία θραύεται το γράμμα "I" στη λέξη "ΕΛΛΗΝΙΚΗ" της θέσεως 81 και δημιουργείται το σφάλμα Σ33/81 και η υποστοιχειοθέτηση 6.3. Με την 6.3 εξετάσθηκε ένα φύλλο εικοσιπενταλέπτου λιθογραφικού με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω, με διαστάσεις επισήμανσεως 197 X 268 χ.τ.μ. καθώς και ένα φύλλο εικοσαλέπτου Ιπταμένου Ερμού χωρίς όμως το σφάλμα Σ33/81.

Τέλος, το σφάλμα Σ33/81 μεταπίπτει στο σφάλμα Σ28/81 όπου το γράμμα "I" συνήθως απουσιάζει εντελώς και ενίοτε εμφανίζονται ίχνη του, οπότε έχουμε την υποστοιχειοθέτηση 6.4.

Με τον συνδυασμό των σφαλμάτων της υποστοιχειοθέτησης 6.4 εμελετήθησαν από ένα φύλλο πέντε και δέκα λεπτών της χαλκογραφικής σειράς με την μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω.

Κατά την διάρκεια εργασίας επισήμανσεως με την στοιχειοθέτηση 6 ή και μετά το πέρας αυτής, ανακαλύπτεται και διορθώνεται το σφάλμα Σ3/12, οπότε διορθώνονται και τα σφάλματα Σ18/50 και Σ19/41 τα οποία ίσως οφείλονται όχι σε διαφορετικής οικογενείας τυπογραφικά στοιχεία αλλά στο ότι μη όντα καλώς τοποθετημένα εξείχαν κάπως από την όλη τυπογραφική πλάκα, πιέζοντα περισσότερο του δέοντος κατά την εκτύπωση και κατ' αυτό τον τρόπο εμφανιζόμενα παχύτερα.

Ακόμη έρχονται στη θέση τους τα τυπογραφικά στοιχεία του σφάλματος Σ21/64 και έτσι το σφάλμα εξαφανίζεται, όπως επίσης διορθώνονται τα σφάλματα Σ28/81 και Σ48/97 συγχρόνως όμως εμφανίζονται άλλα σφάλματα τα οποία οδηγούν στην δημιουργία της επομένης στοιχειοθετήσεως 7.

Σχήμα 8
Υποστοιχειοθέτηση 6.1

							Σ15 Σ16		
	Σ3								
Σ10									
Σ19									Σ18
			Σ21						
							Σ32		
		Σ15							
Σ10						Σ48			

Σχήμα 9
Υποστοιχειοθέτηση 6.2

							Σ15 Σ16		
	Σ3								
Σ10									
								Σ51	
Σ19								Σ18	
			Σ21						
							Σ32		
		Σ15							
Σ10		Σ32				Σ48			

Σχήμα 10
Υποστοιχειοθέτηση 6.3

						Σ15 Σ16		
	Σ3							
Σ10								
							Σ51	
Σ19							Σ18	
			Σ21					
						Σ32		
Σ33		Σ15						
Σ10		Σ32		Σ26		Σ48		Σ60

Σχήμα 11
Υποστοιχειοθέτηση 6.4

					Σ15 Σ16		
	Σ3						
Σ10							
							Σ51
Σ19							Σ18
			Σ21				
					Σ32		
Σ28		Σ15					
Σ10		Σ32		Σ26	Σ48		Σ60

7 Στοιχειοθέτηση (V τακτική και III εισπρακτέων τελών κατά Α.Α.) (Σχήματα 12 και 13)

Τα νέα σφάλματα μαζί με τα εναπομείναντα της στοιχειοθετήσεως 6 παρουσιάζονται στα σχήματα 12 και 13 τα οποία εμφανίζουν τις δύο υποστοιχειοθετήσεις 7.1 και 7.2.

Η διαφορά 7.1 και 7.2 έγκειται στα σφάλματα Σ53 και Σ41 της θέσεως 15 τα οποία ως εκ της φύσεως των είναι αλληλένδετα και κατά την διάρκεια της επισημάνσεως μεταπίπτουν από το ένα στο άλλο και αντιστρόφως. Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει και ποικιλία της υποστοιχειοθετήσεως 7.1 χωρίς το σφάλμα Σ20/13.

Με την υποστοιχειοθέτηση 7.1 εξητάσθησαν αρκετά φύλλα των δύο και τριών λεπτών χαλκογραφικά, των ενός, πέντε και δέκα λεπτών λιθογραφικά με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω. Επίσης των δύο, τριών και είκοσι λεπτών χαλκογραφικά, των ενός, δέκα και εικοσιπέντε λεπτών λιθογραφικά με μαύρη επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω.

Με την υποστοιχειοθέτηση 7.2 εξητάσθησαν από ένα φύλλο εναρίθμων γραμματοσήμων του ενός και πέντε λεπτών με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω ως επίσης των δύο και τριών λεπτών χαλκογραφικά με καρμινόχρωμη επισήμανση, ωσαύτως εκ των κάτω προς τα άνω.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι περιγραφές των παλαιότερων μελετητών επί της ποιότητας της μελάνης και της εκτυπώσεως, ιδιότητες οι οποίες χαρακτηρίζουν τα διάφορα τραβήγματα, δεν έχουν πραγματικό αντίκρουσμα τουλάχιστον στις περισσότερες των περιπτώσεων. Π.χ. στα δύο εξετασθέντα φύλλα του χαλκογραφικού τριλέπτου τα οποία εξητάσθησαν, φέρουν τελείως διαφορετικής ποιότητας επισήμανση, δηλαδή το ένα φέρει άριστης ποιότητας εκτύπωση και το άλλο κακίστης.

Η θραύση ή και η πτώση κάποιων στοιχείων αλλάζει την μορφή της στοιχειοθετήσεως 7, οπότε έχουμε την επόμενη στοιχειοθέτηση.

8 Στοιχειοθέτηση (VII τακτική και V εισπρακτέων τελών κατά Α.Α.)

Η διάταξις των σφαλμάτων αυτής της στοιχειοθεσίας παρουσιάζεται στα σχήματα 14 και 15. Δυνάμεθα να διακρίνουμε δύο ποικιλίες αυτής της στοιχειοθεσίας ως 8.1 και 8.2, διότι το Σ53 σφάλμα της θέσεως 15 μεταπίπτει, όπως και στις προηγούμενες στοιχειοθετήσεις, στο σφάλμα Σ41. Το σφάλμα Σ51 της θέσεως 40 εξαφανίζεται ασφαλώς λόγω καθαρισμού της πλάκας και συγχρόνως δημιουργείται το σφάλμα Σ13 στη θέση 94.

Με την υποστοιχειοθέτηση 8.1 εξητάσθησαν ένα φύλλο του ενός λεπτού λιθογραφικό εκ των κάτω προς τα άνω, δύο φύλλα δύο λεπτών χαλκογραφικά και από ένα φύλλο πέντε λεπτών χαλκογραφικό και λιθογραφικό εκ των άνω προς τα κάτω, άπαντα με μαύρη επισήμανση.

Με την υποστοιχειοθέτηση 8.2 εξητάσθησαν δύο φύλλα των δύο λεπτών εναρίθμων γραμματοσήμων με καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω.

Η πληθώρα των εμφανών σφαλμάτων της στοιχειοθετήσεως 8 οδήγησε στην διόρθωσή της με αποτέλεσμα την στοιχειοθέτηση 9.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος
στο κέρμα των 50 λεπτών

Σχήμα 12
Υποστοιχειοθέτηση 7.1

						Σ15 Σ16		
		Σ20		Σ36 Σ53		Σ61		
Σ10						Σ16		
Σ38	Σ38	Σ38		Σ27				
						Σ32		
Σ62		Σ15						Σ49
Σ10		Σ32		Σ26				

Σχήμα 13
Υποστοιχειοθέτηση 7.2

						Σ15 Σ16		
			Σ36 Σ41		Σ61			
Σ10					Σ16			
Σ38	Σ38	Σ38		Σ27	Σ38			
						Σ32		
Σ33		Σ15						Σ49
Σ10		Σ32		Σ26				

Σχήμα 14
Υποστοιχειοθέτηση 8.1

						Σ15 Σ16		
				Σ36 Σ53				
Σ10						Σ16		
Σ38	Σ38	Σ38	Σ38	Σ4 Σ27	Σ38	Σ5	Σ6	Σ51
						Σ32		
Σ33								
Σ10		Σ32		Σ26				

Σχήμα 15
Υποστοιχειοθέτηση 8.2

						Σ15 Σ16		
				Σ36 Σ41				
Σ10						Σ16		
Σ38	Σ38	Σ38	Σ38	Σ4 Σ27	Σ38	Σ5	Σ6	
						Σ32		
Σ33								
Σ10		Σ32	Σ13	Σ26				

(συνεχίζεται)

ΟΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΣ “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ” 1912 - 1913 Η ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΥΤΩΝ

υπό Παν. Ι. Ιωαννίδη

(συνέχεια από σελ.163)

9 Στοιχειοθέτηση (VI τακτική και IV εισπρακτέων τελών κατά Α. Α) (Σχήματα 16, 17, και 18)

Η διάταξη των σφαλμάτων της στοιχειοθετήσεως **9** εμφανίζεται στα σχήματα 16, 17 και 18 όπου παρουσιάζονται οι τρεις ποικιλίες **9.1**, **9.2**, και **9.3**.

Στην υποστοιχειοθέτηση **9.1** παρατηρείται το σφάλμα Σ53 της θέσεως 15, όπως και στις προηγούμενες και με αυτήν την ποικιλία εξετάστησαν από ένα φύλλο ενός, δύο, τριών, πέντε και είκοσι λεπτών εισπρακτέων τελών με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω. Η υποστοιχειοθέτηση **9.2** διαφέρει από την **9.1** κατά το ότι εκτυπύται ένα διάστιχο μεταξύ των θέσεων 63 και 73 (Σφάλμα Σ44) και εξετάστηκε μόνο ένα φύλλο του ενός λεπτού λιθογραφικού με καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω.

Τέλος, στην υποστοιχειοθέτηση **9.3** εξαφανίζεται το σφάλμα Σ44 από τις θέσεις 63/78 και το σφάλμα Σ53 μεταπίπτει στο σφάλμα Σ41 με σπασμένα τα “Η” και “Ι”.

Με το συνδυασμό των σφαλμάτων της υποστοιχειοθετήσεως **9.3** εμελετήθησαν από ένα φύλλο δύο και τριών λεπτών χαλκογραφικών με καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΤΩΝ 50 (10Χ5)

10 Στοιχειοθέτηση (X μαύρη οριζοντία κατά Α. Α)

Ο Αργυρόπουλος, αναφέρει ότι το σφάλμα Σ10 παρατηρείται στη θέση 18 και το σφάλμα Σ11 στη θέση 40, αλλά όχι σε όλα τα φύλλα.

Τα ανωτέρω δύο σφάλματα, παρατηρήθηκαν στα εξής αντικείμενα:

Το σφάλμα Σ10 στο μεσαίο γραμματόσημο μιας οριζοντίου λωρίδος των τριών εικοσιπέντε δραχμών με μαύρη οριζόντια επισήμανση. Στην λωρίδα αυτή, στο αριστερά γραμματόσημο υπάρχει το σφάλμα Σ51 (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου Αρ. 94, Λαχνός 2271).

Το σφάλμα Σ11 στη θέση 40 μιας τετράδος εικοσιπέντε δραχμών κάτω δεξιά γωνία φύλλου με μαύρη οριζόντια επισήμανση. (Δημοπρασία Βλαστού, “Σπανιότητες Ι”, Λαχνός 106).

Ο συνδυασμός των ανωτέρω στοιχείων με τις πληροφορίες του Αργυρόπουλου μας οδηγεί στην παραδοχή, προς το παρόν, των ακόλουθων δύο υποστοιχειοθετήσεων:

10.1 Υποστοιχειοθέτηση (Σχήμα 19).
Μαύρη οριζόντια επισήμανση με το

Ο συγγραφέας του παρόντος μελετήματος παρακαλεί τους αναγνώστες της “Φιλοτέλειας” να επιφέρουν τις ακόλουθες διορθώσεις στα ήδη δημοσιευθέντα τμήματα:

“Φιλοτέλεια” αρ. 595, σελ. 69, στίχος 5: “της στοιχειοθέτησης 2” (αντί 1)

“Φιλοτέλεια” αρ. 597, σελ. 159., στίχος 8: “χαλκογραφικά των ενός πέντε και δέκα λεπτών” (αντί ενός και δέκα λεπτών)

στίχος 13: η πρόταση τελειώνει “εκ των κάτω προς τα άνω”.

(διαγράφονται: ως επίσης των δύο και τριών λεπτών χαλκογραφικά με καρμινόχρωμη επισήμανση ωσαύτως εκ των κάτω προς τα άνω)

Σχήμα 16
Υποστοιχειοθέτηση 9.1

				Σ15 Σ16	
	Σ20		Σ36 Σ53		
Σ10			Σ42	Σ16	
Σ38	Σ38	Σ38	Σ27		
				Σ32	
	Σ15				
	Σ26	Σ32	Σ58	Σ50	

Σχήμα 17
Υποστοιχειοθέτηση 9.2

				Σ15 Σ16	
	Σ20		Σ36 Σ41		
Σ10			Σ42	Σ16	
Σ38	Σ38	Σ38	Σ27		
	Σ44				
	Σ44				
				Σ32	
	Σ15				
	Σ32		Σ58	Σ50	

Σχήμα 18
Υποστοιχειοθέτηση 9.3

				Σ15 Σ16		
	Σ20		Σ36 Σ41			
Σ10			Σ42	Σ16		
Σ38	Σ38	Σ38	Σ27			
				Σ32		
	Σ15					
	Σ32		Σ58	Σ50		

Σχήμα 19
Υποστοιχειοθέτηση 10.1

				Σ10	
					Σ11

σφάλμα Σ14 στη θέση 40 και το σφάλμα Σ10 σε μία από τις θέσεις 2-9 / 42-49 (στη θέση 18 κατά Αργυρόπουλον).

10.2 Υποστοιχειοθέτηση (Σχήμα 20).

Μαύρη οριζόντια επισήμανση με μόνο το σφάλμα Σ10 σε μία από τις θέσεις 2-9 / 42-49 (στη θέση 18 κατά Αργυρόπουλον).

11 Στοιχειοθέτηση (X κόκκινη οριζόντια κατά Α. Α.)

Ο Αργυρόπουλος αναφέρει ότι εμφανίζεται το σφάλμα Σ10 στη θέση 18. Το σφάλμα εν τούτοις αυτό, παρατηρήθηκε στα ακόλουθα αντικείμενα:

Στο αριστερό γραμματόσημο ζεύγους εικοσιπέντε δραχμών (Δημοπρασία Βλαστού, "Σπανιότητες Ι", Λαχνός 109) και στο άνω δεξιό γραμματόσημο μιας τετράδος εικοσιπέντε δραχμών κάτω άκρου φύλλου (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου, αρ. 94, Λαχνός 2468).

Συνεπώς, το σφάλμα Σ10 πρέπει να υπάρχει σε μία από τις θέσεις 34-38 στη κόκκινη οριζόντια επισήμανση επί του εικοσιπενταδράχμου και όχι στη θέση 18, όπως διατείνεται ο Αργυρόπουλος.

12 Στοιχειοθέτηση (X καρμινόχρωμη "κατακόρυφη" κατά Α.Α.)

Το σφάλμα Σ10 παρατηρήθηκε στο κάτω γραμματόσημο ενός καθέτου ζεύγους εικοσιπέντε δραχμών άνω άκρου φύλλου με καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των άνω προς τα άνω (Δημοπρασία Βλαστού, "Σπανιότητες Ι", Λαχνός 108) καθώς και στο δεξιό γραμματόσημο ενός ζεύγους εικοσιπέντε δραχμών με την επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω (Δημοπρασία Βλαστού, "Σπανιότητες Ι", Λαχνός 110).

Συνεπώς, η πληροφορία του Αργυρόπουλου ότι το σφάλμα Σ10 στην υπό εξέταση στοιχειοθέτηση παρατηρείται στη θέση 18 για την καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των άνω προς τα άνω είναι συμβατή με τα μελετηθέντα γραμματόσημα. Εφ' όσον δε η επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω έγινε με την αυτή στοιχειοθέτηση, θα πρέπει το σφάλμα Σ10 να υπάρχει στη θέση 33.

13 Στοιχειοθέτηση (Αγνωστη εις Α.Α.) (Σχήμα 21)

Εμελετήθη ένα φύλλο δύο δραχμών εναριθμού γραμματοσήμου με καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω.

Η ύπαρξη του σφάλματος Σ10 στην θέση 18 τόσο στην στοιχειοθέτηση 12 όσο και στην 13 δεν είναι δυνατόν να εκληφθεί ευκόλως ως συμπτωματική.

Κατά πάσαν, λοιπόν, πιθανότητα υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ των δύο στοιχειοθετήσεων και θα ήτο πολύ ενδιαφέρον να ερευνηθεί στο μέλλον η ύπαρξη η μη τουλάχιστον των σφαλμάτων Σ33, Σ32 και Σ52 στα επισήμασμένα χαλκογραφικά εικοσιπεντάδραχμα με επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω ή αντιστρόφως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για την συγκρότηση της πλάκας προς επισήμανση των φύλλων των 100 γραμματοσήμων απαιτούνται 400 κεφαλαία γράμματα "Ι", 300 "Η", 200 "Λ" και "Σ" και ανά 100 κεφαλαία "Ε", "Ν", "Δ" και "Ο". Είναι όμως άκρως απίθανο ένα τυπογραφείο να κατείχε τόσο μεγάλο αριθμό τυπογραφικών στοιχείων της αυτής οικογενείας και των αυτών διαστάσεων (στιγμών) □ όσο μεγάλο και αν ήταν.

Η πληροφορία δε των παλαιότερων ότι η επισήμανση πραγματοποιήθηκε στην Κέρκυρα και στην Θεσσαλονίκη, ενώ είναι δυνατόν να γίνει αποδεκτή λόγω της υπάρξεως δύο ομάδων στοιχειοθετήσεων, δηλαδή μιας με το μεγάλο Ε στην εβδόμη οριζόντια δεκάδα και μιας με το μεγάλο Ε στην πρώτη κατακόρυφη δεκάδα, έρχεται σε αντίθεση με τον μεγάλο αριθμό των απαιτούμενων τυπογραφικών στοιχείων.⁶

Βέβαια την εποχή εκείνη υπήρχε στην Κέρκυρα το εργοστάσιο των αδελφών Ασπιώτη το οποίο όμως ήτο κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, χρωμολιθογραφείο. Το λογικό λοιπόν θα ήταν να παραγγελθεί σε στοιχειοχυτήριο ειδικά ο αριθμός των απαιτούμενων τυπογραφικών στοιχείων.

Πως όμως να συνδυασθεί το ανωτέρω συμπέρασμα με την παρουσία κάποιων με-

Σχήμα 20
Υποστοιχειοθέτηση 10.2

			Σ10	

Σχήμα 21
Στοιχειοθέτηση 13

						Σ10	
							(Τέλος)
Σ40	Σ40	Σ40	Σ40	Σ40	Σ40		
			Σ33	Σ32		Σ52	

γαλυτέρων “στιγμών” τυπογραφικών στοιχείων - όπως του “Ε” και “Ι” - στις υπό μελέτην στοιχειοθετήσεις, τα οποία μεγαλύτερα στοιχεία δημιουργούν και επί πλέον προβλήματα στην σταθερότητα της στοιχειοθετήσεως;

Μια εξήγηση, καθόλου όμως κολακευτική, θα ήταν ότι η παραγγελία των απαιτούμενων τυπογραφικών στοιχείων εξετελέσθη πλημμελώς.

Ας έλθουμε τώρα στο άλλο απίστευτο φαινόμενο, της εμφάνισης δηλαδή, των τυπογραφικών σφαλμάτων Σ7, Σ8, Σ9 και Σ11 σε στοιχειοθετήσεις με τις οποίες επεσημάνθησαν **μόνον** κλάσεις οι οποίες ήταν μικρής ταχυδρομικής ζητήσεως δηλαδή οι κλάσεις των 2, 3, 5, και 25 Δραχμών, οι οποίες κλάσεις, είχαν ήδη επισημανθεί και με στοιχειοθετήσεις χωρίς τα παραπάνω απίθανα σφάλματα.

Ο γράφων γνωρίζει μόνο ένα ταχυδρομημένο αντικείμενο το οποίο φέρει ένα πεντάδραχμο γραμματόσημο παρουσιάζον το σφάλμα “ΕΛΛΗΝΙΚΗ” με μαύρη επισημάνση εκ των κάτω προς τα άνω. (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου, αρ. 94, Λαχνός 2263)

Επίσης έχει υπ’ όψιν του δύο δίδραχμα με το σφάλμα “ΕΛΛΗΝΙΚΗ”, δύο δίδραχμα και ένα πεντάδραχμο με το σφάλμα “ΕΛΛΗΝΙΚΗ”, □άπαντα σφραγισμένα με την δίκυκλη σφραγίδα της Κρητικής Πολιτείας “ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ” ή “ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (ΕΠΙΤΑΓΑΙ)”, καθώς επίσης και ένα ζεύγος πενταδράχμου σφραγισμένου με την μεγάλη σφραγίδα “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ” στο οποίο το ένα γραμματόσημο φέρει το σφάλμα “ΕΛΛΗΝΙΚΗ”. Άπαντα τα ανωτέρω γραμματόσημα έχουν μαύρη επισημάνση εκ των κάτω προς τα άνω.

Αν λοιπόν λάβουμε υπ’ όψιν τις κυκλοφορούσες από πολλών ετών, μετ’ επιτάσεως, φήμες ότι υπήρξε “μεγαλοφιλοτελιστής” αλλά και “μεγαλοστοκίστας” εμπορευόμενος, ο οποίος □είχε πρόσβαση, διά μισθοδοτήσεως των καταλλήλων προσώπων, στους χώρους όπου εξετελούντο οι διάφο-

ρες εκδοτικές δραστηριότητες - αφορώσες εις το ελληνικό γραμματόσημο - θα πρέπει να είμαστε πολύ επιφυλακτικοί στο να χαρακτηρίσουμε τις στοιχειοθετήσεις **3, 4, 5** και **10.1** οι οποίες περιέχουν τα ανωτέρω σφάλματα Σ7, Σ8, Σ9, και Σ11, ως ανεπίληπτες.

Το ανωτέρω φαινόμενο δεν είναι πρωτοφανές στην ελληνική πραγματικότητα, δοθέντος ότι κάτι ανάλογο είχε προηγηθεί κατά την επισημάνση των μικρών κεφαλών του Ερμού το 1900 οπότε επεσημάνθησαν, παρά τα διατασσόμενα από τα Βασιλικά Διατάγματα, τα φύλλα σαρανταλέπτων μικρών κεφαλών άνευ διατήσεως, με την αξία των δύο δραχμών.⁷

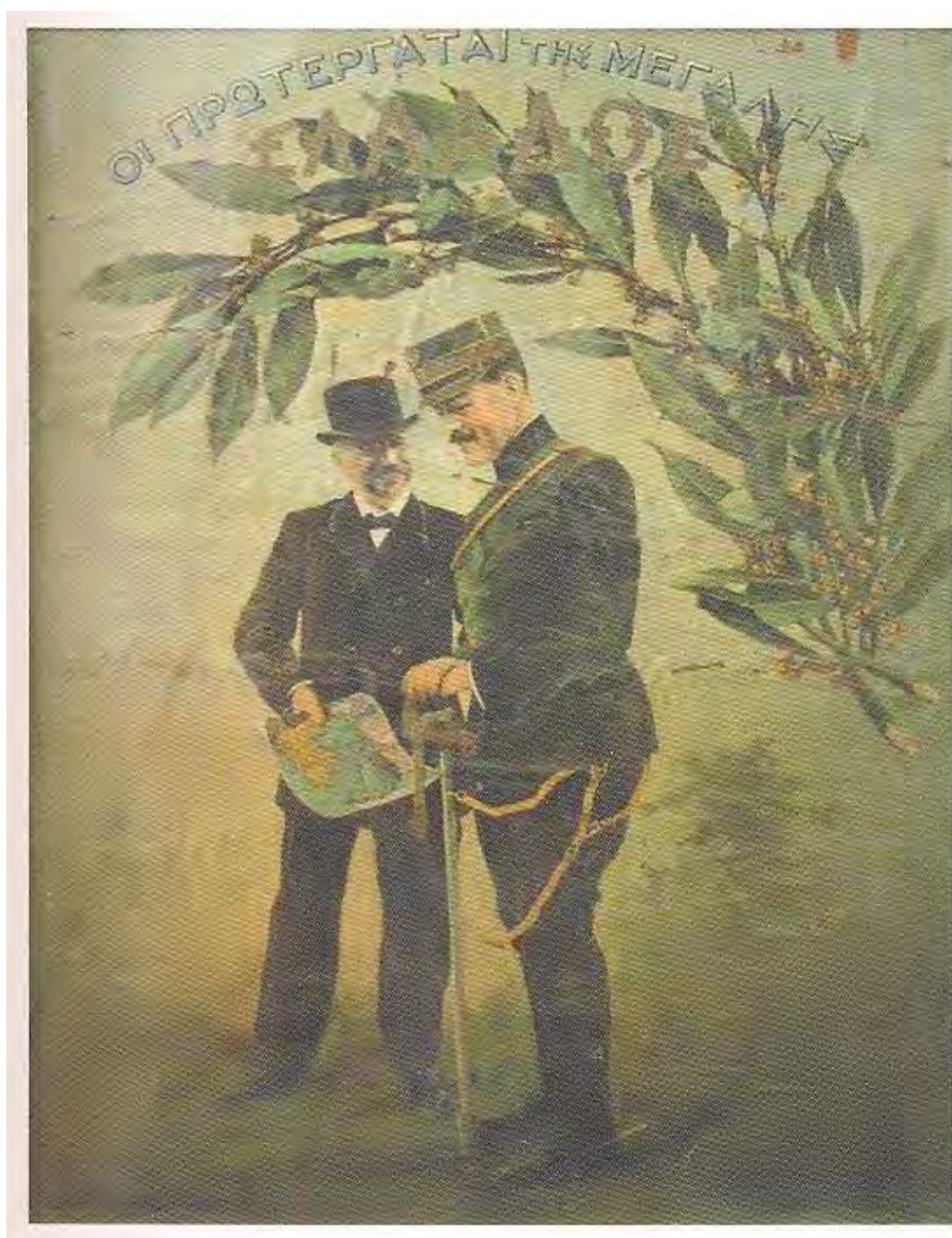
Το τελικό λοιπόν συμπέρασμα είναι ότι και η υπό εξέταση επισημάνση, δεν απέφυγε την επέμβαση των κερδοσκοπούντων επί των ατυχών ελληνικών επισημάνσεων, οι δε στοιχειοθετήσεις **3, 4, 5** και **10.1** είναι προϊόντα αληθούς βιασμού.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την ανά χειράς μελέτη, εκρησιμοποιήθη το φιλοτελικό υλικό του οίκου Βλαστού, αποτελούμενο από ολόκληρα φύλλα γραμματοσήμων, καθώς και από μερικές φωτοτυπίες και αρχείο δημοπρασιών. Για την πολύτιμη αυτή βοήθεια, εκφράζονται οι ευχαριστίες του συγγραφέως προς τον Κωνσταντίνο Γρηγ. Σιταρένιο.

Επίσης εκφράζονται ευχαριστίες προς τον Αντώνη Βιρβίλη για τις πολύτιμες συμβουλές του όσον αφορά το κείμενο, τον Φοίβο Ντόκο για την ιώβειο υπομονή που επέδειξε κατά την πληκτρολόγηση στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του κειμένου και των αλληπαλλήλων διορθώσεων και, τέλος, στους Νίκο Ασημακόπουλο και Πέτρο Τιβέριο για την μετάφραση και προσεχή δημοσίευση της παρούσης μελέτης στα Δελτία των Ελληνικών Φιλοτελικών Εταιρειών Αμερικής και Γερμανίας, αντιστοίχως.

(τέλος)

ΟΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΣ “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ” 1912 – 1913. Η ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΥΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

υπό: Παν. Ι. Ιωαννίδη

Εισαγωγή

Στο πρώτο μέρος της μελέτης¹ περιγράφησαν οι στοιχειοθετήσεις για την επισήμανση των φύλλων των πενήντα γραμματοσήμων, δηλαδή του χαλκογραφικού εικοσιπενταδράχμου και των σε δραχμές κλάσεων των γραμματοσήμων εισπρακτέων τελών, χωρίς να έχει καταστεί δυνατόν να συνδεθούν οι στοιχειοθετήσεις αυτές με τις στοιχειοθετήσεις για τα φύλλα των εκατό γραμματοσήμων.

Ήδη, υπό το φως κάποιων παρατηρήσεων θα γίνει προσπάθεια να συνδεθούν οι δύο ομάδες.

Οι στοιχειοθετήσεις

10 Στοιχειοθέτηση (Χ μαύρη οριζόντια κατά Α.Α.)

11 Στοιχειοθέτηση (Χ κόκκινη οριζόντια κατά Α.Α.)

Σχετικά με τις παραπάνω στοιχειοθετήσεις παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

α. Λωρίδα των τριών εικοσιπενταδράχμων με μαύρη οριζόντια επισήμανση (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου αρ. 94 λαχνός 2271). Υπάρχουν τα σφάλματα Σ51, Σ10, Σ17 στα τρία γραμματόσημα κατά σειράν από αριστερά προς τα δεξιά.

β. Ζεύγος ομοίων γραμματοσήμων (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου αρ. 105 λαχνός 706) με το σφάλμα Σ10 στο δεξιό τεμάχιο χωρίς όμως το σφάλμα Σ51 στο αριστερό.

γ. Τετράς άνω άκρο φύλλου ομοίων γραμματοσήμων (Δημοπρασία Α. Καρα-

μήτσου αρ. 94 λαχνός 2002) με το σφάλμα Σ17 στο κάτω αριστερό γραμματόσημο.

δ. Ζεύγος εικοσιπενταδράχμων με κόκκινη οριζόντια επισήμανση (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου αρ. 55 λαχνός 852 και Ο. Βλαστού Σπανιότητες Ι λαχνός 109) και τα σφάλματα Σ 10 στο αριστερό και Σ17 στο δεξιό γραμματόσημο.

ε. Τετράς κάτω άκρο φύλλου ομοίων εικοσιπενταδράχμων (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου αρ. 94 λαχνός 2468) με το σφάλμα Σ10 στο άνω δεξιό γραμματόσημο.

στ. Μεμονωμένα τεμάχια ομοίων εικοσιπενταδράχμων με τα σφάλματα Σ46, Σ51 και το Σ37 να συνυπάρχει με το Σ59 και πιθανόν με το Σ62.

Η μελέτη των ανωτέρω εκτεθέντων στοιχείων μας επιτρέπει να σκεφτούμε ότι είναι πιθανή η σχέση των στοιχειοθετήσεων **10** και **11** με την πεντηκοντάδα των στοιχειοθετήσεων **2** των θέσεων 1-5/91-95 στραμμένη κατά 90° και προσαρμοσμένη με κατάλληλα διάστιχα στις διαστάσεις του φύλλου των χαλκογραφικών εικοσιπενταδράχμων.

Η ύπαρξη του σφάλματος Σ14 στη θέση 40 σε κάποια φύλλα με μαύρη επισήμανση είναι δυνατόν να ερμηνευθεί ως αποτυχημένη προσπάθεια να διορθωθεί το σφάλμα Σ12 της θέσεως 4 στην **2.1** στοιχειοθέτηση κατά την προσαρμογή της προαναφερθείσης πεντηκοντάδος και το οποίο εν συνεχεία, γενόμενο αντιληπτό, διορθώθηκε.

Η πιθανή διαπίστωση ότι η μαύρη επισήμανση ήταν δυσδιάκριτη επί των βαθυκύανων γραμματοσήμων θα πρέπει

¹ Φιλοτέλεια 1999 σελ. 63, Rundbrief Αρ. 73 (8/99), σελ. 72, H.P.S.A. News Bulletin Vol. 57 No 3 Whole No 167, σελ. 35.

να οδήγησε στην αλλαγή του χρώματος της επισημάνσεως από μαύρο σε κόκκινο.

Η παραδοχή της προαναφερθείσας υποθέσεως για την προέλευση των στοιχειοθετήσεων, τις οποίες χαρακτηρίσαμε στο πρώτο μέρος της μελέτης ως **10.1**, **10.2** και **11**, μας οδηγεί στη μερική σύμπτυξη των και στην προσαρμογή των σχετικών σχημάτων του πρώτου μέρους ως εξής:

10 Στοιχειοθέτηση. Εκτελεσθείσα με μαύρη μελάνη και φέρουσα τα σφάλματα: Σ46/9, Σ15/10, Σ45/11, Σ17/17, Σ16/26, Σ22/30, Σ51/33, Σ10/34, Σ17/35, Σ52/36, Σ14/40 και Σ59, Σ37, Σ62/46.

11 Στοιχειοθέτηση. Εκτελεσθείσα με μαύρη ή κόκκινη μελάνη και φέρουσα τα αυτά σφάλματα στις σχετικές θέσεις πλην του σφάλματος Σ14 της θέσεως 40.

Δέον να σημειωθεί ότι τα σφάλματα Σ59 και Σ62, λόγω της φύσεώς τους, είναι δυνατόν ενίοτε να απουσιάζουν.

Από τα ανωτέρω αναφερθέντα σφάλματα, τα οποία θεωρητικά θα πρέπει να υπάρχουν στις στοιχειοθετήσεις **10** και **11**, πολλά είναι δυνατόν να μη εδημιουργήθησαν λόγω της φύσεώς των και της ποιότητος της επισημάνσεως. Μόνο τα σφάλματα Σ17/17, Σ51/33, Σ10/34, Σ17/35 και Σ14/40 έχουν προς το παρόν διασταυρωθεί.

12 Στοιχειοθέτηση (Χ καρμινόχρωμη “κατακόρυφη” επί χαλκογραφικών εικοσιπενταδράχμων κατά Α.Α.)

13 Στοιχειοθέτηση (Άγνωστη εις Α.Α.)

Στο πρώτο μέρος της μελέτης ανεφέρθησαν επί λέξει τα ακόλουθα:

*“Η ύπαρξη του σφάλματος Σ10 στη θέση 18 τόσο στη στοιχειοθέτηση **12** όσο και στη **13** δεν είναι δυνατή να εκληφθεί ευκόλως ως συμπτωματική.*

Κατά πάσα λοιπόν πιθανότητα υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ των δύο στοιχειοθετήσεων και θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να ερευνηθεί στο μέλλον η ύπαρξη ή μη τουλάχιστον των σφαλμάτων

Σ33, Σ32 και Σ52 στα επισημασμένα χαλκογραφικά εικοσιπεντάδραχμα με επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω ή αντιστρόφως”.

Κατόπιν μελέτης κατέστη δυνατόν να παρατηρηθούν τα ακόλουθα:

α. Τα σφάλματα Σ33 και Σ52 στο δεξιό γραμματόσημο ενός ζεύγους χαλκογραφικών εικοσιπενταδράχμων κάτω άκρον φύλλου με κατακόρυφη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου αρ. 94 λαχνός 2466).

β. Τετράδα άνω δεξιά γωνία φύλλου της αυτής αξίας με επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω άνευ εμφανούς σφάλματος (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου αρ. 94 λαχνός 2472).

γ. Σε δύο φύλλα διδράχμου εναρίθμου γραμματοσήμου με καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω – επιπλέον των αναφερθέντων σφαλμάτων στο πρώτο μέρος της μελέτης – ενετοπίσθησαν και τα σφάλματα Σ37 και Σ59 στη θέση 49.

Αν στρέψουμε την επισήμανση του διδράχμου εναρίθμου γραμματοσήμου 90° κατά την φορά των δεικτών του ωρολογίου ούτως ώστε να γίνει οριζοντία, από αριστερά προς τα δεξιά, παρατηρούμε ότι:

α. Τα σφάλματα Σ37 και Σ59 της θέσεως 49 της επισημάνσεως **13** και της θέσεως 46 της επισημάνσεως **11**, συμπίπτουν στην πρώτη θέση μιας οριζοντίου πεντάδος.

β. Το σφάλμα Σ10 της θέσεως 18 της επισημάνσεως **13** και της θέσεως 34 της επισημάνσεως **11** συμπίπτουν στην τέταρτη θέση επίσης μιας πεντάδος.

Κατόπιν των ανωτέρω παρατηρήσεων είναι δυνατό να οδηγηθούμε στην παραδοχή ότι η ομάδα **12-13** είναι απότοκος της στοιχειοθετήσεως **11** δια τακτοποιήσεως των επιμέρους στοιχειοθετήσεων ως ακολούθως:

Οι θέσεις 1-5 της στοιχειοθέτησης **11** στις θέσεις 42-32-22-12-2 της ομάδος **12-13**.

Οι θέσεις 6-10 στις θέσεις 41-31-21-11-1.

Οι θέσεις 16-20 στις θέσεις 43-33-23-13-3 και ούτω καθ'εξής ώστε μια οριζοντία δεκάς της στοιχειοθετήσεως **11** να μεταπίπτει σε δύο κατακόρυφες πεντάδες της ομάδος **12-13**.

Εφ'όσον η προαναφερθείσα διαδικασία συνθέσεως των στοιχειοθετήσεων **12** και **13** από την στοιχειοθέτηση **11** γίνει αποδεκτή, τα σχετικά σχήματα του πρώτου μέρους της μελέτης διαμορφώνονται θεωρητικά ως ακολούθως:

12. Στοιχειοθέτηση. Σ15/1, Σ17/8, Σ46/11, Σ10/18, Σ51/28, Σ17/33, Σ33 και Σ45/44, Σ16 και Σ32/45, Σ33 και Σ52/47 και τέλος Σ37 και Σ59/49, για την κατακόρυφη επισήμανση επί των χαλκογραφικών εικοσιπενταδράχμων.

13. Στοιχειοθέτηση. Τα αυτά ως ανωτέρω αλλά χωρίς το σφάλμα Σ17/33 και επιπλέον το Σ40 στις θέσεις 31, 32, 33, 34, 35 και 36, για την καρμινόχρωμη επισήμανση επί των εις δραχμές κλάσεων των εναρίθμων γραμματοσήμων.

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα σφάλματα, τα οποία θεωρητικά θα πρέπει να υπάρχουν στις στοιχειοθετήσεις **12** και **13**, πολλά είναι δυνατόν να μη εδημιουργήθησαν λόγω της φύσεως των και της ποιότητας της επισημάνσεως. Μόνο τα σφάλματα, τα οποία έχουν διασταυρωθεί, είναι προς το παρόν αναμφισβήτητα.

Συμπέρασμα

Η μέχρι σήμερα ενασχόλησή μου με την υπό μελέτην έκδοση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ενισχύει την υποψία ότι οι στοιχειοθετήσεις **3**, **4**, **5**, **12** και **13** είναι προϊόν πρωτοβουλίας προς εξυπηρέτηση εμπορικής κερδοσκοπίας.

Προσθήκη

Στα περιγραφόμενα σφάλματα στο πρώτο μέρος της μελέτης να προστεθεί το ακόλουθο σφάλμα, το οποίο διεπιστώθει στη θέση 70 των στοιχειοθετήσεων **9.1**, **9.2** και **9.3**.

Σ63 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ". Διακοπή οριζοντίου γραμμής στο πρώτο "Η".

Ελευθέριος Βενιζέλος

Ο κατά θάλασσα αγών

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" 1912-13

παρατηρήσεις, σκέψεις, απορίες

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

Η ενασχόλησή μου με τη μελέτη των επισημάνσεων **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ** μου έχει δημιουργήσει απορίες, σκέψεις, αλλά και με έχει οδηγήσει σε κάποια συμπεράσματα. Όλα όμως αυτά είναι ακόμη ασύνδετα και, αφού οι "καιροί ου μενετοί", απεφάσισα να τα διατυπώσω σε ένα άρθρο, με το σκοπό να μην χαθούν, αν οι περιστάσεις δεν επιτρέψουν κάτι πιο ολοκληρωμένο.

Οι μεγάλες σφραγίδες ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

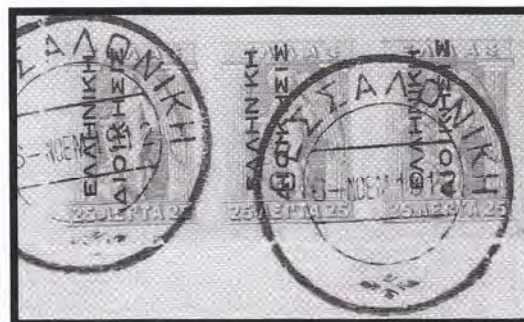
Τα γραμματόσημα της Ε.Δ. συναντώνται συχνά σφραγισμένα με τις μεγάλες σφραγίδες ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Η ευκολοπαρατήρητη διαφορά τους έγκειται στο ότι εάν η οριζόντια γραμμή της ημερομηνίας προεκταθεί νοητά προς τα δεξιά στη μία συναντά το κάτω άκρο του γράμματος "Ι" (εικ. 1) και στην άλλη το πλάγιο πόδι του γράμματος "Κ" (εικ. 2).

Προ καιρού εντόπισα ένα χαλκογραφικό δεκάδραχμο της εκδόσεως Ε.Τ. του 1917 με σβησμένο το κόκκινο επισήμα και προσθήκη μαύρης επισημάνσεως **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ** εκ των κάτω προς τα άνω, επί πλέον δε σφραγισμένο -προς ενίσχυσιν της εντυπώσεως ότι είναι γνήσιο- με τη σφραγίδα της Θεσσαλονίκης (εικ. 3).

Συμπέρασμα: μια γνήσια σφραγίδα της Θεσσαλονίκης ευρίσκεται σε χέρια αναιδούς πλαστογράφου, πράγμα το οποίο συμβαίνει με πολλές άλλες γνήσιες σφραγίδες.

Γνήσια γραμματόσημα σφραγισμένα με πλαστές σφραγίδες

Επί φακέλου υπάρχουν ενάριθμα γραμματόσημα από 1 λ. έως 5 Δ. με μαύρη επισημάνση εκ των κάτω προς τα άνω, σφραγισμένα με πλαστή σφραγίδα ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. Ο κάτοχος των γραμματοσήμων είχε υπόψη ότι οι μελέτες και οι κατάλογοι δεν ανέφεραν, και δεν αναφέρουν ακόμα, ως υπαρκτές μαύρες επι-

ΕΙΚ. 1

ΕΙΚ. 2

Η επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" και η "φιλοτελική" της εκμετάλλευση

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

Σε προηγούμενη μελέτη μου για αυτή την επισήμανση έγραφα καταλήγοντας:

Το τελικό λοιπόν συμπέρασμα είναι ότι και η υπό εξέταση επισήμανση δεν απέφυγε την επέμβαση των κερδοσκοπούντων επί των ατυχών ελληνικών επισημάνσεων, οι δε στοιχειοθετήσεις 3, 4, 5 και 10.1 είναι προϊόντα αληθούς βιασμού (Φιλοτέλεια 598/1999, σελ. 231).

Έκτοτε προσπάθησα να συγκεντρώσω από διάφορες φιλοτελικές δημοπρασίες σχετικό υλικό προκειμένου να ανιχνεύσω το εύρος της "επεμβάσεως".

Η δημοσίευση του καλού φίλου Β. Δούμα στα πρόσφατα τεύχη της Φιλοτέλειας (αρ. 646-648) μου έδωσε την ώθηση για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνάς μου αυτής, η οποία με την πάροδο του χρόνου επεκτάθηκε και στην καταγραφή των τυπογραφικών σφαλμάτων της επισημάνσεως επί των χαλκογραφικών 25δράχμων και κατά το δυνατόν στον εντοπισμό των θέσεων ορισμένων εξ αυτών.

Ο εντοπισμός των θέσεων των εν λόγω σφαλμάτων ενισχύει ακόμη περισσότερο την άποψη την οποία διέτυπωσα στις παλαιότερες δημοσιεύσεις μου για τον τρόπο δημιουργίας των στοιχειοθετήσεων για τα 25δραχμα από τη βασική στοιχειοθέτηση 2.

Ακόμη, με την επανάληψη και τη διευκρίνιση της περιγραφής των διαφόρων σφαλμάτων της επισημάνσεως, επιθυμώ να τονίσω αλλά και να προλάβω την παραπληροφόρηση που παρατηρείται στις διάφορες φιλοτελικές δοσοληψίες.

α) Η σύνθεση της λέξεως **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ** έγινε με αραίωση των γραμμάτων διά της παρεμβολής μεταλλικών διαστήχων. Τα διάστιχα αυτά δεν ήταν επιλεγμένα προσεκτικά. Ως εκ τούτου οι αποστάσεις των γραμμάτων της επισημάνσεως ποικίλουν ελαφρώς κυρίως δε μεταξύ του Ι και του τελικού Σ της λέξεως **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**. Για να δεχθούμε ότι σε κάποια θέση υπάρχει το Σ12 της μεγάλης αποστάσεως του Ι από το Σ θα πρέπει αυτή η απόσταση να ισούται τουλάχιστον με το πλάτος του γράμματος Η. Ο γράφων τέτοια απόσταση έχει διαπιστώσει μόνο στη θέση 4 της υποστοιχειοθέτησης 2.1 (Φιλοτέλεια 595/1999, σελ. 71), βλ. Δημοπρασία Α. Καραμήτσου 181, λαχνός 688 (εικ. 1) και ΑΚ 55/855 (εικ. 2).

β) Το σφάλμα Σ1 οφείλεται στη μη εκτύπωση του υπάρχοντος στις στοιχειοθετήσεις γράμματος Ι. Ενίοτε δε παρατηρούνται και ελαφρά ή και σοβαρά ίχνη εκτυπώσεως. (Πρβλ. λαχνούς ΑΚ 134/724, ο ίδιος στο 135/503, 141/949, 144/488, 155/518, 186/882, 280/714, επίσης ΑΚ 50/118).

γ) Υπάρχουν δύο σφάλματα, το Σ2 ως ΔΟΙΚΗΣΙΣ με παράληψη τοποθέτησης του γράμματος Ι και το Σ13 ως Δ ΟΙΚΗΣΙΣ στο οποίο απλώς δεν έχει εκτυπωθεί το γράμμα Ι παρατηρουμένου διακένου μεταξύ των γραμμάτων Δ και Ο κατ' αντιστοιχία με το Σ1.

δ) Στο σφάλμα Σ45 εκτυπώνονται και τα ενδιάμεσα διάστιχα εκατέρωθεν του Ι και η λέξη εμφανίζει την εικόνα ΔΙΟ||ΚΗΣΙΣ (εικ. 3).

ΕΙΚ. 1

ΕΙΚ. 2

ΕΙΚ. 3

ε) Τα σφάλματα **Σ32**, **Σ33** και **Σ34** είναι απότοκα κακής εκτυπώσεως του γράμματος **Ι** το οποίο αρκετές φορές εκτυπώνεται κανονικά στη σχετική θέση. (Πρβλ. θέση 98 στις υποστοιχειοθετήσεις 2.1, 2.2 και 2.3).

στ) Το σφάλμα **Σ1** της θέσεως 9 στη στοιχειοθέτηση 1, της θέσεως 7 στις στοιχειοθετήσεις 2.1, 2.2 και 2.3 και της θέσεως 93 στις στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5 οφείλεται επίσης σε κακή εκτύπωση του γράμματος **Ι**. Φαίνεται ως εκ τούτου ότι κάποια τυπογραφικά στοιχεία του γράμματος **Ι** ήταν ελαττωματικά.

ζ) Στο σφάλμα **Σ9 ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ** απολέσθηκε το τυπογραφικό στοιχείο του γράμματος **Η** και κατόπιν τοποθετήθηκαν επιπρόσθετα μεταλλικά διάστιχα μεταξύ των υπολοίπων γραμμάτων, ούτως ώστε να καλυφθεί το κενό που δημιουργήθηκε.

Πριν προχωρήσω θεωρώ χρήσιμο να παραθέσω τα αποτελέσματα των μέχρι σήμερα ερευνών μου.

Συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται:

HB	Δημοπρασία Huis Berlingin (Λιχτενστάιν)	Z	Ζεύγος
OB	Δημοπρασία Ορέστης Βλαστός	Λ	Λωρίδα
AK	Δημοπρασία Αργύρης Καραμήτσος	B	Μεγάλο κομμάτι
*	Ασφράγιστο	ΑΦ	Ακρο φύλλου
Θ	Σφραγισμένο	ΓΦ	Γωνία φύλλου
Δ	Απόκομμα	Σ	Τυπογραφικό σφάλμα

Μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω

Σφάλμα **Σ7** ... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ... θέση 7

Χαλκογραφικό 2δραχμο

1. * B10 ΓΦ θέσεις 6-10/16-20: OB σπαν. Ι/101 (αργότερα τεμαχισμός προς *B4 θέσεις 6-7/16-17: OB 163/481)
2. * B10 ΓΦ θέσεις 6-10/16-20: Ν. Πατεριμός, Συλλογές ΙΧ/1995, σελ. 791
3. * Λ10 ΑΦ θέσεις 7/97: OB σπαν. Ι/102 (αργότερα τεμαχισμός προς *Ζ ΑΦ θέσεις 7/17: OB 167/403)
4. * Λ10 ΑΦ θέσεις 7/97: AK 62/653 (διαφορετική από την αρ. 3)
5. Θ: Ν. Πατεριμός, Συλλογές ΙΧ/1995, σελ. 791
6. *: AK 16/219, 57/567, 64/413
7. * ΑΦ: AK 55/779
8. * B4 ΑΦ θέσεις 6-7/16-17: HB 21-22/Χ/1994/2348, AK 44/548
9. *: OB 178/381, 180/382
10. Θ: OB 178/382, 180/383
11. *: AK 248/629

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. Δ Ζ θέσεις 7-8: σφραγίδα V τύπου ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ-SALONIQUE 1 ΙΑΝ. 13: HB 21-22/Χ/1994/2350, AK 44/550, 134/724
2. * Ζ θέσεις 7/17: HB 21-22/Χ/1994/2349, AK 44/549
3. Θ: Ν. Πατεριμός, Συλλογές ΙΧ/1995 σελ. 791
4. Δελτίο αποστολής δέματος ένα 5δρ. σφραγίδα ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ 1 ΜΑΙΟΣ: Ν. Πατεριμός, Συλλογές ΙΧ/1995 σελ. 791, AK 94/2263
5. * B4 θέσεις 6-7/16-17: AK 55/780
6. * B4 Α.Φ. θέσεις 6-7/16-17: Ν. Πατεριμός, Συλλογές ΙΧ/1995 σελ. 790

7. *: AK 16/230, 59/582, 105/700
8. *: AK 1/273
9. Ο: OB 153/557
10. Ο: AK 273/604, 250/790
11. * ΑΦ: OB156/574
12. * ΑΦ: OB157/599
13. * Β16 ΑΦ θέσεις 5-8/35-38: AK 257/2275
14. Ο: AK146/560
15. * Ζ ΑΦ θέσεις 7-8: AK 221/917
16. *: AK 7/201
17. * Ζ ΑΦ: AK 88/364 (επισήμανση πολύ μετατοπισμένη)
18. * ΑΦ διπλή επισήμανση: OB 176/438 (εικ. 4)

ΕΙΚ. 4

Σφάλματα Σ10 ... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ... θέση 67 και Σ8 ... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ... θέση 77

Χαλκογραφικό 2δραχμο

1. * Σ8: AK 16/231, 57/568, 63/527, 68/499
2. * Ζ θέσεις 67/77 Σ8 και Σ10: HB 21-22/X/1994/2344, AK 45/535
3. Ο Σ8: HB 21-22/X/1994/2345, AK 45/534, 49/328, 81/934
4. * σήμανση ΕΦΕ Σ8: AK 55/781, 81/933
5. Ο Σ8: AK 94/2236, 124/420
6. * Β4 θέσεις 66-67/76-77 Σ8 και Σ10: OB 156/571
7. * Ζ θέσεις 67/77 Σ8 και Σ10: OB 157/597, 160/473
8. Ο Ζ θέσεις 67/77 σφραγίδα V τύπου ΔΟΪΡΑΝΗ Σ8 και Σ10: OB 205/1520
9. * Σ8: AK 105/692
10. * Σ8: AK 138/595
11. * Σ8: OB 190/560
12. * Ζ θέσεις 67/77 Σ8 και Σ10: OB 167/404 (από την τεμαχισμένη λωρίδα των σπαν. Ι/102)
13. * Λ10 θέσεις 7/97: AK 62/653 (διαφορετική από τη λωρίδα των σπαν. Ι/102)
14. * Σ8 και Σ10 κατακόρυφη μετατόπιση: AK 116/3339
15. Ο Σ8: AK 82/1533

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. * Σ8 σήμανση ΕΦΕ: AK 59/583
2. * Β4 θέσεις 67-68/77-78 με αντίστοιχα σφάλματα στις θέσεις 67 και 77 Σ8 και Σ10: AK 59/584
3. * Σ8: AK 1/274
4. Ο Σ8: AK 134/725
5. * Β4 θέσεις 77-78/87-88, στη θέση 77 Σ8: HB 21-22/X/1994/2347, AK 44/551
6. * Ζ θέσεις 67/77 Σ8 και Σ10: HB 21-22/X/1994/2346
7. Ο Σ8: AK 94/2264
8. * Ζ θέσεις 77/78, στη θέση 77 Σ8: AK 55/782
9. Ο Σ8: AK 146/562
10. * Σ8: AK 136/652
11. * Β15 ΑΦ θέσεις 57-59/97-99 με αντίστοιχα σφάλματα στις θέσεις 67 και 77 Σ8 και Σ10: OB σπαν. Ι/104
12. Ο Σ8: AK 144/490, 155/521, 173/1580, 186/883, 213/571, 237/5564
13. * Ζ θέσεις 67/77 Σ8 και Σ10: OB 232/1601
14. Ο Σ8: AK 164/658
15. * Διπλή επισήμανση Σ8: AK 94/2250 (εικ. 5)

ΕΙΚ. 5

Σφάλμα Σ9 ... ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ... θέση 1

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. * ΓΦ: ΑΚ 50/109, 81/936

Σφάλμα Σ1 ... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ... θέση 93

Χαλκογραφικό 2δραχμο

1. Θ ΑΦ σφραγίδα ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ (ΔΕΜΑΤΑ): ΑΚ 180/680, 213/5066, 238/1083, 255/896
2. Θ: ΑΚ 208/443
3. Θ: ΟΒ 256/1417

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. * ΑΦ: ΑΚ 134/724, 135/503, 141/949, 144/488, 155/518, 186/882, 213/5070, 250/789
2. * ΑΦ σήμανση DEILAKIS: ΑΚ 170/513, 252/694, 286/6515 (διαφορετικό από το αρ. 3)
3. * ΑΦ σήμανση DEILAKIS: ΑΚ 150/440, 200/429, 237/5563, 280/714, 262/689
4. * Β9 ΓΦ διπλή επισήμανση θέσεις 71-73/91-93 σήμανση ORESTIS VLASTOS στη θέση 71 Σ15, στη θέση 73 Σ56 και στη θέση 93 Σ1: ΟΒ σπαν. Ι/105 (εικ. 6)
5. * διπλή επισήμανση στη μία Σ1: ΟΒ 256/1420
6. Δ ΑΦ σφραγίδα V τύπου ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΑΚ 94/2258
7. Δ ΑΦ: ΑΚ 94/2257, 120/505, 124/425, 142/455, 153/616, 238/1088, 255/901
8. Θ ΑΦ: ΑΚ 150/439
9. Θ σφραγίδα ΡΕΘΥΜΝΟΝ: ΑΚ 146/561, 156/549, 174/591, 238/1087, 255/900

ΕΙΚ. 6

Καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω

Σφάλματα Σ10 ... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ... θέση 67 και Σ8 ... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ... θέση 77

Χαλκογραφικό 2δραχμο

1. * Σ8: ΟΒ 232/1614
2. * Σ10: ΑΚ 81/1008

εικ. 7

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. * Β4 θέσεις 67-68/77-78 Σ8 και Σ10: ΑΚ 48/496
2. * Διπλή επισήμανση Σ10: ΑΚ 55/848

Σφάλμα Σ9 ... ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ... θέση 1

Χαλκογραφικό 2δραχμο

1. * ΓΦ: ΑΚ 16/247, 50/117 (εικ. 7)

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. *: ΑΚ 80/725
2. * ΓΦ θέσεις 1-2/11-12 στη θέση 1 Σ9: ΑΚ 55/853, 81/1012

Σφάλμα Σ1 ... ΕΛΛΗΝΚΗ ... θέση 93

Χαλκογραφικό 5δραχμο

1. *: ΑΚ 50/118

(συνεχίζεται)

ΕΛΛΗΝΟ-ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1912.
Η γυναίκα του Δρίσκου
ΑΣΠΑΣΙΑ Λ. ΠΑΛΛΗ

Ασπασία Ράλλη
Η μαχήτρια του Δρίσκου

Η επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" και η "φιλοτελική" της εκμετάλλευση

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

(συνέχεια από σελ. 125)

ΕΙΚ. 8

Ακολουθως παραθέτω επισημασμένα 25δραχμα με τα συνοδά τους τυπογραφικά σφάλματα.

ΑΞΙΑ 25 ΔΡΑΧΜΩΝ

Μαύρη οριζόντια επισήμανση

1. * θέση 34 **Σ10**: OB 232/1604, AK 221/919
2. * θέση 34 **Σ10**: AK 217/1507, 237/5565
3. Ο σφραγίδα ΑΘΗΝΑΙ-ΑΠΟΣΤΟΛΗ θέση 34 **Σ10**: AK 88/363, 84/654
4. * Ζ θέσεις 33-34 **Σ51** και **Σ10**: AK 50/115, 105/706
5. * οριζόντια τριάδα θέσεις 33-34-35 με αντίστοιχα σφάλματα **Σ51**, **Σ10**, **Σ17**: AK 94/2271 (ΕΙΚ. 8)
6. * θέση 34 **Σ10**: AK78/471
7. * θέση 34 **Σ10**: Mac IV/1985/524
8. * Ζ θέσεις 39-40 σήμανση ORESTIS VLASTOS **Σ11**: OB146/480
9. * θέση 40 **Σ11**: ΛΑΖ IX/1980/138
10. * θέση 40 **Σ11**: AK 94/2038
11. * ΑΦ θέση 40 σήμανση ΑΑ (Α. Αργυρόπουλος) **Σ11**: OB σπαν. II/157
12. * ΑΦ θέση 40 **Σ11**: AK 221/920
13. * Ζ ΑΦ θέσεις 39-40 **Σ11**: AK 50/114, 82/1504
14. * θέση 40 σήμανση Cosmopoulos **Σ11**: AK 7/202
15. * Β4 ΓΦ θέσεις 39-40/49-50 σήμανση ΑΑ (Α. Αργυρόπουλος) στη θέση 40 **Σ11**: OB σπαν. I/106 (ΕΙΚ. 9), 163/485
16. Ο σφραγίδα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ **Σ14**: AK 250/727
17. * ΓΦ θέση 10 σήμανση ΖΕΙΣ **Σ15**: AK 174/553, 202/1077, 232/3582, 262/653
18. * ΓΦ θέση 10 **Σ15**: AK 158/3272, OB 128/340
19. * ΓΦ θέση 10 **Σ15**: AK 250/714
20. * θέση 10 **Σ15**: AK 174/552
21. Ο θέση 10 **Σ15**: Phil 1/1631
22. * θέση 26 **Σ16**: AK 91/374
23. * θέση 26 **Σ16**: AK 221/864

24. * θέση 26 **Σ16**: AK 228/3581
25. Θ σφραγίδα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ θέση 26 **Σ16**: AK 81/833
26. * σήμανση ZEIS θέση 17 **Σ17**: AK 170/516, 183/681, 213/5072, 276/1743, 252/695
27. * B4 ΑΦ θέσεις 7-8/17-18 σήμανση Cosmopoulos στη θέση 17 **Σ17**: AK 94/2002, Mac I/1984/248
28. * σήμανση ZEIS θέση 17 **Σ17**: AK 82/1491
29. * θέση 17 **Σ17**: OB 251/1641
30. Θ θέση 17 **Σ17**: AK 186/837
31. * θέση 35 **Σ17**: AK 155/464, 255/754
32. * θέση 30 **Σ22**: OB 249/1949
33. Θ Ζ ΑΦ σφραγίδα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ θέσεις 20/30 στη θέση 30 **Σ22**: AK 250/715, 272/1336
34. * θέση 46 **Σ37**, **Σ59**: OB 186/2427
35. Θ θέση 46 **Σ37**, **Σ59**: Mac IX/1985/200
36. * θέση 11 **Σ45**: OB 89/566
37. * ΑΦ θέση 11 **Σ45**: AK 7/197
38. * ΑΦ θέση 11 **Σ45**: AK 186/848
39. * θέση 9 σήμανση ZEIS **Σ46**: AK 257/2277, KAP 48/434
40. * θέση 33 **Σ51**: KAP 48/417
41. * θέση 36 **Σ52**: AK 144/491

ΕΙΚ. 9

Κόκκινη οριζόντια επισήμανση

1. * θέση 34 **Σ10**: Δημοπρασία ebay (αρ. 1)
2. * θέση 34 σήμανση ORESTIS VLASTOS **Σ10**: OB 157/614, 153/584
3. * θέση 34 **Σ10**: AK 1/285
4. * θέση 34 **Σ10**: AK 44/695
5. * θέση 34 **Σ10**: AK 272/1380
6. * θέση 34 **Σ10**: Mac IV/1985/599
7. * θέση 34 **Σ10**: OB 127/440, 153/583
8. * θέση 34 **Σ10**: AK 8/249
9. * Ζ θέσεις 34-35 με αντίστοιχα σφάλματα **Σ10**, **Σ17**: AK 55/852
10. * Ζ θέσεις 34-35 σήμανση ORESTIS VLASTOS με αντίστοιχα σφάλματα **Σ10**, **Σ17**: OB σπαν. I/109, AK 105/792, 107/4492
11. * B4 θέσεις 24-25/34-35 με αντίστοιχα σφάλματα στις θέσεις 34 και 35 **Σ10**, **Σ17**: OB 216/1400
12. * B4 ΑΦ θέσεις 33-34/43-44 με αντίστοιχα σφάλματα στις θέσεις 33 και 34 **Σ51**, **Σ10**: AK 94/2468 (ΕΙΚ. 10)
13. * **Σ14**: AK 140/466
14. Θ σφραγίδα V τύπου ΜΙΤΥΛΗΝΗ **Σ14**: AK

ΕΙΚ. 10

- 249/718, 286/6466
15. * **Σ14**: AK 250/761
 16. * **Σ14**: AK 272/1361
 17. * **Σ14**: Δημοπρασία ebay (αρ. 4)
 18. * B4 ΑΦ θέσεις 9-10/19-20 με αντίστοιχα σφάλματα στις θέσεις 9 και 10 **Σ46**, **Σ15** και κοντό Ι στο **Σ15** στη θέση 19: AK 8/240
 19. * B4 ΓΦ θέσεις 9-10/19-20 με αντίστοιχα σφάλματα στις θέσεις 9 και 10 **Σ46**, **Σ15** και κοντό Ι στο **Σ15** στη θέση 19: AK 94/2369 (εικ. 11)
 20. * ΓΦ θέση 10 **Σ15**: AK 250/762
 21. * θέση 10 **Σ15**: AK 223/720, 249/716
 22. * θέση 10 **Σ15**: AK 286/6467
 23. * θέση 26 **Σ16**: AK 255/817
 24. * θέση 26 **Σ15**: AK 273/583
 25. * θέση 26 **Σ15**: AK 286/6468
 26. * Ζ θέσεις 25-26 στη θέση 26 **Σ16**: AK 175/856, 206/669, 228/3592
 27. * θέση 17 **Σ17**: AK 219/741
 28. * θέση 17 **Σ17**: AK 269/623
 29. * θέση 17 **Σ17**: Alpha 86/879
 30. * θέση 17 **Σ17**: AK 87/586, 97/598
 31. * θέση 17 **Σ17**: Phil 1/1649
 32. * B4 ΑΦ θέσεις 6-7/16-17 σήμανση Cosmopoulos, στη θέση 17 **Σ17**: Mac I/84/274
 33. * θέση 30 **Σ22**: AK 84/696
 34. * θέση 30 **Σ22**: AK 163/676, 175/855, 210/778, 229/694, 246/684, 273/584
 35. * θέση 30 **Σ22**: AK 265/608, 291/602
 36. * θέση 30 **Σ22**: AK 269/618
 37. * θέση 30 **Σ22**: OB 194/338, 202/1696
 38. * θέση 30 **Σ22**: AK 289/1284
 39. * θέση 46 **Σ37** και **Σ59**: Από ιδιωτική συλλογή
 40. * θέση 46 **Σ37** και **Σ59**: AK 174/563, 213/4994, 238/983
 41. * θέση 46 **Σ37** και **Σ59**: AK 250/763 (εικ. 12)
 42. * ΑΦ θέση 46 **Σ37** και **Σ59**: OB 151/688
 43. * θέση 46 **Σ37** και **Σ59**: OB 259/1588
 44. * θέση 9 **Σ46**: OB 186/2454, 188/447
 45. * θέση 9 **Σ46**: KAP 48/443
 46. * θέση 9 **Σ46**: Δημοπρασία ebay (αρ. 3)
 47. * θέση 33 **Σ51**: Δημοπρασία ebay (αρ. 2)
 48. * σήμανση GARAS θέση 33 **Σ51**: AK 177/1447, 210/786, 232/3592, 262/662
 49. * θέση 33 **Σ51**: AK 175/854, 221/880
 50. * θέση 36 **Σ52**: AK 276/1718
 51. * θέση 36 **Σ52**: AK 219/741
 52. * θέση 36 **Σ52**: AK 177/1448, 221/879
 53. * θέση 36 **Σ52**: AK 48/482, 248/607
 54. * θέση 36 **Σ52**: AK 249/717, 286/6465, 84/697, 88/386
 55. * θέση 36 **Σ52**: VlastosPhila 1/1538
 56. * θέση 36 **Σ52**: OB 230/1562, 238/1419
 57. * θέση 36 **Σ52**: OB 258/1846

ΕΙΚ. 11

ΕΙΚ. 12

ΕΙΚ. 13

ΕΙΚ. 14

ΕΙΚ. 15

**Καρμινόχρωμη επισήμανση
εκ των κάτω προς τα άνω**

1. * Θέση 18 Σ10: AK 12/370
2. * Ζ ΑΦ θέσεις 8/18 σήμανση ΑΑ (Α. Αργυρόπουλος) στη θέση 18 Σ10: ΟΒ σπαν. Ι/108 (ΕΙΚ. 13), AK 62/669
3. * Θέση 18 Σ10: AK 44/694
4. * Θέση 18 Σ10: AK 55/851, 81/1011
5. * Θέση 18 Σ10: AK 59/642, 105/791, 116/3352
6. * Θέση 18 Σ10: AK 94/2467
7. * Β4 ΓΦ θέσεις 31-32/41-42 στη θέση 31 Σ12: AK 7/214
8. * Θέση 45 Σ16 (και πιθανόν Σ32): AK 94/2394
9. * Β4 θέσεις 22-23/32-33 στη θέση 33 Σ17: ΟΒ 111/854
10. * Ζ ΑΦ διπλή επισήμανση η μία πλάγια, θέσεις 46-47, στη θέση 47 Σ52: AK 94/2466, 120/511
11. * Θέση 44 Σ55 και Σ64: AK 91/412
12. * Διπλή επισήμανση η μία πλάγια, θέση 11 Σ46: AK 105/760
13. * Διπλή επισήμανση η μία πλάγια, θέση 44 Σ55 και Σ64: AK 162/512, 75/851

**Καρμινόχρωμη επισήμανση
εκ των άνω προς τα κάτω**

1. * Β4 ΓΦ θέσεις 9-10/19-20 για τα γραμμάτσημα, στη θέση 20 Σ12: AK 94/2472 (ΕΙΚ. 14)
2. * Ζ θέσεις 32-33 για τα γραμμάτσημα, σήμανση ΑΑ (Α. Αργυρόπουλος) στη θέση 33 Σ10: ΟΒ σπαν. Ι/110
3. * Ζ θέσεις 32-33 του γραμματοσήμου στη θέση 33 Σ10: AK 52/965
4. * Θέση 33 του γραμματοσήμου Σ10: AK 45/602, 105/797, 49/342
5. * Θέση 33 του γραμματοσήμου Σ10: AK 94/2477
6. * Θέση 33 του γραμματοσήμου Σ10: AK 168/494
7. * ΑΦ θέση 20 του γραμματοσήμου Σ12: AK 55/855

8. * ΑΦ θέση 43 του γραμματόσημου **Σ17**: ΑΚ 174/568
9. * σήμανση ΤΗ. SMYRLOGLOU θέση 18 του γραμματόσημου **Σ17**: ΟΒ 224/1100
10. * θέση 18 του γραμματόσημου **Σ17**: Από προσφορές εμπορικού οίκου ΗΠΑ
11. * θέση 7 του γραμματόσημου **Σ46**: ΛΑΖ 16.V.1980/266
12. * θέση 7 του γραμματόσημου **Σ55** και **Σ64**: ΑΚ 123/7588 (εικ. 15)

Πίνακας συντομογραφιών στο τεύχος 649, σελ. 122. Επίσης:

ΛΑΖ	Δημοκρασία Ν. Λαζαρίδη	Alpha	Δημοκρασία Alpha Stamps
ΚΑΡ	Δημοκρασία Καρυάτις	Phil	Δημοκρασία Philartia
Mac	Δημοκρασία Macedonia		

Εκ των ανωτέρω παρατεθέντων στοιχείων για τις επισημάνσεις επί των χαλκογραφικών 25δράχμων τα σχήματα των στοιχειοθετήσεων διαμορφώνονται ως ακολούθως.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ 10.1

Μαύρη οριζόντια επισήμανση σε 25δραχμα

(Σημειώνονται μόνο τα ήδη τεκμηριωθέντα τυπογραφικά σφάλματα.)

								Σ46	Σ15
Σ45						Σ17			
					Σ16				Σ22
		Σ51	Σ10	Σ17	Σ52				Σ11
					Σ37 Σ59				

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ 10.2

Μαύρη οριζόντια επισήμανση σε 25δραχμα

(Σημειώνονται μόνο τα ήδη τεκμηριωθέντα τυπογραφικά σφάλματα.)

								Σ46	Σ15
Σ45						Σ17			
					Σ16				Σ22
		Σ51	Σ10	Σ17	Σ52				
					Σ37 Σ59				

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ 11

Κόκκινη οριζόντια επισήμανση σε 25δραχμα
(Σημειώνονται μόνο τα ήδη τεκμηριωθέντα τυπογραφικά σφάλματα.)

								Σ46	Σ15
Σ55 Σ64						Σ17			
					Σ16				Σ22
		Σ51	Σ10	Σ17	Σ52				
					Σ37 Σ59				

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ 12

Καρμινόχρωμη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω σε 25δραχμα
(Σημειώνονται μόνο τα ήδη τεκμηριωθέντα τυπογραφικά σφάλματα. Εφόσον αυτά έχουν εντοπισθεί σε επισήμανση εκ των άνω προς τα κάτω, έχει γίνει η σχετική διόρθωση.)

				Σ22			Σ17		
							Σ10		
Σ12		Σ17							
			Σ55 Σ64	Σ16		Σ52			

Συμπέρασμα

Το ολιγάριθμον των γραμματοσήμων τα οποία κατεγράφησαν ενισχύει ακόμη περισσότερο τη διατυπωθείσα άποψη ότι οι στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5 για το 2δραχμο και το 5δραχμο, όπως και οι στοιχειοθετήσεις 10.1 και 12 για το 25δραχμο υπήρξαν αποτέλεσμα κερδοσκοπικής βουλήσεως.

Ευχαριστίες

Εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες στον οίκο δημοπρασιών Αργύρη Καραμήτσου και ιδιαιτέρως στον Βαγγέλη Μ. Τσιπίδη για το υλικό μελέτης το οποίο μου παρεχώρησαν, καθώς και στον Πέτρο Τιβέριο για τη μετάφραση και δημοσίευση στο Δελτίο της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας της Γερμανίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συμπληρώσεις και διορθώσεις στο άρθρο "Οι στοιχειοθετήσεις της επισημάνσεως ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ 1912-1913. Η αλληλουχία και η αλληλεξάρτηση αυτών", Φιλοτέλεια αρ. 595-598/1999.

Στη σελ. 66 προστίθενται τα ακόλουθα τυπογραφικά σφάλματα:

Σ63 ΕΛΛΗΝΙΚΗ: Διακοπή οριζόντιας γραμμής του πρώτου γράμματος Η.

Σ64 ΕΛΛΗΝΙΚΗ: Δεύτερο γράμμα Η χωρίς δεξί πόδι.

Σ65 ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ: Πλάγιο πρώτο γράμμα Ι.

Διορθώσεις:

σελ.	στίχος	αντί:	διάβαζε:
63	25	FX	FXI
69	4	To	Ta
69	5	1	2
108	41	Σ37/44	Σ37/46
154	15	4	2
223	28	63/78	63/73
228	1	Σ14	Σ11
231	17	2,3,5 και 25	2,5 και 25

Προσθήκες και διορθώσεις στα σχήματα των στοιχειοθετήσεων στις σελ. 71 και 109, Σχήματα 3 και 4, Υποστοιχειοθετήσεις 2.2 και 2.3: Στη θέση 92 προστίθενται τα σφάλματα Σ55 και Σ64.

Στη σελ. 112, Σχήμα 7, Στοιχειοθέτηση 5:

Στη θέση 23 προστίθεται το τυπογραφικό σφάλμα Σ14

"	"	41	"	"	"	"	Σ39
"	"	46	"	"	"	"	Σ37
"	"	48	"	"	"	"	Σ22
"	"	55	"	"	"	"	Σ60
"	"	71	"	"	"	"	Σ15
"	"	77	"	"	"	"	Σ51

" " 44 το Σ37 αντικαθίσταται με το τυπογραφικό σφάλμα Σ24

Στις σελ. 160, 161, 224, 225 και 226, Σχήματα αντίστοιχα 12, 13, 16, 17 και 18, Υποστοιχειοθετήσεις αντίστοιχα 7.1, 7.2, 9.1, 9.2 και 9.3: Στη θέση 70 προστίθεται το τυπογραφικό σφάλμα Σ63.

Διορθώσεις στο ίδιο άρθρο, Φιλοτέλεια αρ. 606/2001.

σελ.	στίχος	αντί:	διάβαζε:
20	33	Σ14	Σ11
21	15	Σ14/40	Σ11/40
21	19	Σ14	Σ11
21	30	Σ14/40	Σ11/40

Η επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ"

Η διπλή επισήμανση στο 25δραχμο και οι ποικιλίες της

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

Α. Μία κατακόρυφη και μία πλάγια επισήμανση

Το υλικό το οποίο συνέλεξα, αναδιφώντας σε περισσότερους από τετρακόσιους καταλόγους δημοπρασιών ελληνικών γραμματοσήμων, ανήλθε σε 14 μεμονωμένα τεμάχια και ένα ζεύγος άπαντα ασφράγιστα.

Από προσεκτική παρατήρηση του συλλεγέντος υλικού κατέληξα στη διαπίστωση 4 ποικιλιών καθ' όσον αφορά στην κλήση της πλάγιας επισήμανσης σε σχέση με την οριζόντια διάσταση της εικόνας του γραμματοσήμου.

εικ. 1

α. Κλήση περίπου 33 μοιρών

Ένα τεμάχιο από τη δημοπρασία Ορέστη Βλαστού 77, λαχνός 562, το οποίο επαναδημοπρατήθηκε στην OB 146/498 (εικ. 1).

Στο εν λόγω τεμάχιο, η απόσταση μεταξύ των δύο πλαγίων επισημάνσεων υπολογίσθηκε στο 80% της θεωρητικά αναμενομένης, προκειμένου να υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ αποστάσεων των επισημάνσεων και του πλάτους του γραμματοσήμου.

Παρόμοια αναντιστοιχία είχα παρατηρήσει παλαιότερα σε φύλλο 25λέπτου λιθογραφικού με μαύρη επισήμανση από κάτω προς τα πάνω. Στο φύλλο αυτό, η απόσταση μεταξύ της πέμπτης και της έκτης κατακόρυφης δεκάδας ήταν μεγαλύτερη της κανονικής, με αποτέλεσμα οι διαστάσεις της όλης επισήμανσης να είναι 197x268 χιλ. αντί του κανονικού 190x268 χιλ.

εικ. 2

β. Κλήση περίπου 40 μοιρών

Ένα τεμάχιο από τη δημοπρασία του Ορέστη Βλαστού 171 λαχνός 448 (εικ. 2).

γ. Κλήση περίπου 57 μοιρών

1. * OB 86/627
2. * OB190/568, 196/1612, 224/1097, AK 208/444
3. * ΑΦ ΑΚ 7/227
4. * ΑΚ 1/284
5. * ΑΚ 44/656
6. * ΑΚ 55/837, 81/999
7. * ΑΚ 105/76
8. * OB 95/144, ΑΚ 158/3309, 168/487
9. * ΑΚ 162/512, 175/851 (σημ.: αδύνατος ο ασφαλής προσδιορισμός της κλήσης)
10. * Macedonia IX.1985/256
11. * ΑΚ 295/6326 (στην πλάγια επισήμανση Σ17) (εικ. 3)
12. * Ζ ΑΦ θέσεις 46-47, στη θέση 47 Σ52: ΑΚ 94/2466, 120/510 (εικ. 4)

δ. Κλήση περίπου 65 μοιρών

Ένα τεμάχιο από τη δημοπρασία OV Phila 1/1537 (εικ. 5)

ΕΙΚ. 3

ΕΙΚ. 4

ΕΙΚ. 5

Επίκριση

Προκαλεί απορία το γεγονός, ότι η συντριπτική πλειονότητα των μελετηθέντων γραμματοσήμων παρατηρήθηκε στην κλήση των 57 μοιρών, ενώ στις υπόλοιπες τρεις κλήσεις παρατηρήθηκε από ένα μόνο γραμματόσημο.

Εν τούτοις, ο συνολικός σχετικά μικρός αριθμός των καταγραφέντων γραμματοσήμων δεν επιτρέπει προς το παρόν εξαγωγή συμπερασμάτων.

Β. Παράλληλη διπλή επισήμανση

Κατεγράφησαν τρία μόνον αντικείμενα:

1. * Philathens 9A/628 (ΕΙΚ. 6)
2. * OB 117/687, 153, 581 (ΕΙΚ. 7)
3. * Σε ιδιωτική συλλογή (ΕΙΚ. 8)

ΕΙΚ. 6

ΕΙΚ. 7 *

ΕΙΚ. 8

Επίκριση

Το ολιγάριθμο των καταγραφέντων αντικειμένων με ώθησε να πάρω τη γνώμη και άλλων ασχολουμένων σοβαρά με τις επισημάνσεις ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ για πολλές δεκαετίες. Όλων η γνώμη είναι ότι πρόκειται για πλαστά κατασκευάσματα.

Μια νέα στοιχειοθέτηση της επισήμανσης "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ"

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

Στο περιοδικό *Φιλοτέλεια*, στα τεύχη 595 έως 598 και 606, είχα δημοσιεύσει μια μελέτη για τις στοιχειοθετήσεις της επισήμανσης **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**, καθώς και στο τεύχος 650, σελ. 184, κάποιες συμπληρώσεις και διορθώσεις.

Στην παραπάνω λοιπόν μελέτη, ταξινομούσα ως στοιχειοθέτηση 1, εκείνη με το σφάλμα Σ1 (απουσία εκτύπωσης του γράμματος Ι στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**) στη θέση 9 και το σφάλμα Σ10 (μεγάλο Ε στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**) στη θέση 66. Πλην των πιο πάνω, είχαν σημειωθεί και άλλα σφάλματα, εκ των οποίων χαρακτηριστικά ως προς την θέση τους αναφέρω το Σ52 (παράσιτο μεταξύ των γραμμάτων Δ και Ι στην λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**) στη θέση 46 και το Σ23 (πλάγιο το τρίτο γράμμα Ι στην λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**) στη θέση 70.

Στην ομάδα της στοιχειοθέτησης 2 τα πιο πάνω σφάλματα παρατηρούνται στις θέσεις 7, 64, 44 και 68 αντιστοίχως. Επίσης, στις υποστοιχειοθετήσεις 2.2 και 2.3 υπάρχουν τα νεοεμφανιζόμενα χαρακτηριστικά σφάλματα Σ22 (πλάγιο το δεύτερο γράμμα Ι στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**) στη θέση 3 και Σ24 (μεταμόρφωση από παρεμβολή παράσιτου του γράμματος Ο σε Θ στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**) στη θέση 47. Επί πλέον, στην υποστοιχειοθέτηση 2.3 εμφανίζεται το Σ35 (οριζόντιο σπάσιμο σε όλα τα γράμματα της λέξης **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**) στις θέσεις 66 και 76, και στην υποστοιχειοθέτηση 2.4 το Σ54 (η λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ** μετατοπισμένη δεξιά ώστε το γράμμα Δ να βρίσκεται κάτω από το διάστημα των γραμμάτων Ε και Λ της λέξης **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**) στις θέσεις 7, 17 και 27.

Οι καιροί όμως μας επιφυλάσσουν εκπλήξεις.

Στη δημοπρασία 3 του οίκου Philartia, λαχνός 2106, εμφανίστηκε ένα πλήρες φύλλο τριλέπτου γραμματόσημου εισπρακτέων τελών με μαύρη επισήμανση εκ των κάτω προς τα άνω (εικ. 1). Τα τυπογραφικά σφάλματα τα οποία έγινε δυνατόν να εντοπισθούν εμφανίζονται στο σχέδιο με τον τίτλο Υποστοιχειοθέτηση 1.2.

Μετά τη διαπίστωση της ύπαρξης της υποστοιχειοθέτησης 1.2 ερευνήθηκε αν επισημάνθηκαν και άλλες κλάσεις εισπρακτέων ή κοινών γραμματοσήμων με την παρουσιαζόμενη υποστοιχειοθέτηση. Εντοπίστηκαν σε ζεύγη και τετράδες οι κλάσεις των 2, 3, 5, 10 και 20 λεπτών εισπρακτέων γραμματοσήμων, επισημασμένες με μαύρη μελάνη, με τα σφάλματα Σ1 στη θέση 9 και Σ54 στις θέσεις 9 και 19 (εικ. 2, 3, 4, 5, 6). Άρα με την υποστοιχειοθέτηση 1.2 επισημάνθηκαν τουλάχιστον οι πιο πάνω αναφερόμενες κλάσεις.

Παρατηρούνται λοιπόν οι ακόλουθες ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των στοιχειοθετήσεων 1, 1.2 και της ομάδας 2.

- α. Οι στήλες 1, 2 και 3 είναι ίδιες σε όλες τις στοιχειοθετήσεις 1, 1.2, 2.1, 2.2, και 2.3.
- β. Η στήλη 6 της στοιχειοθέτησης 1 μετατίθεται στη στήλη 4 των στοιχειοθετήσεων 1.2, 2.1, 2.2 και 2.3.
- γ. Η στήλη 9 της στοιχειοθέτησης 1 παραμένει στην ίδια θέση 9 της στοιχειοθέτησης 1.2, αλλά εμφανίζεται το σφάλμα Σ24 στη θέση 49 και το σφάλμα Σ54 (οριζόντια μετάθεση της λέξης **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**, ώστε το γράμμα Δ να βρίσκεται κάτω από το διάστημα των γραμμάτων Ε και Λ της λέξης **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**) στις θέσεις 9, 19 και 29. Η νέα αυτή μορφή της στήλης 9 μετατίθεται στη στήλη 7 των στοιχειοθετήσεων 2.1, 2.2, 2.3 και 2.4. Ενώ το Σ54 υπάρχει μόνο στην υποστοιχειοθέτηση 2.4.
- δ. Η στήλη 10 της στοιχειοθέτησης 1.2 μετατίθεται στη στήλη 6 των στοιχειοθετήσεων 2.1, 2.2 και 2.3.

ε. Η στήλη 10 της στοιχειοθέτησης 1, με την εμφάνιση και νέων σφαλμάτων μετατίθεται στη στήλη 8 των στοιχειοθέτησεων 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 και 2.4.

Σαν συμπέρασμα από τα πιο πάνω αναφερθέντα, θα πρέπει να δεχθούμε τη νέα στοιχειοθέτηση, ως ενδιάμεσο σταθμό μεταξύ της 1 και της ομάδας των στοιχειοθέτησεων 2.

ΕΙΚ. 1

ΥΠΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ 1.2

Σ15		Σ22						Σ1 Σ54	
Σ46								Σ54	
					Σ34		Σ14	Σ54	Σ17 Σ30
	Σ17					Σ17			Σ31
		Σ16	Σ52	Σ37 Σ59				Σ24	
		Σ15	Σ17						
			Σ10				Σ23		Σ35
									Σ35
							Σ14		
							Σ14		

ΕΙΚ. 2

ΕΙΚ. 3

ΕΙΚ. 4

Συμπληρώσεις στα προηγούμενα σχετικά άρθρα

Το αναφερθέν σφάλμα Σ34 πρέπει να θεωρείται ως ποικιλία του Σ1, δοθέντος ότι και στις θέσεις όπου αναφέρεται η ύπαρξη του Σ1 αρκετές φορές παρατηρούνται ίχνη εκτύπωσης του γράμματος Ι. Γενικώς, πιστεύω ότι η μεγάλη ποσότητα (800 τεμάχια) των τυπογραφικών στοι-

ΕΙΚ. 5

ΕΙΚ. 6

χείων του γράμματος Ι τα οποία απαιτήθηκαν για τη σύνθεση των δύο κυρίων στοιχειοθετήσεων, δηλαδή εκείνης με το μεγάλο Ε στην έκτη οριζόντια σειρά (στοιχειοθετήσεις 1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3, 4 και 5) και εκείνης με τα μεγάλα Ε στην πρώτη κατακόρυφη στήλη (στοιχειοθετήσεις 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.2, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2 και 9.3), είχε ως αποτέλεσμα να παρεισφρήσουν αρκετά ελαττωματικά ή και μεγαλύτερων διαστάσεων στοιχεία.

Η επισήμανση εμφανίζει την εικόνα μιας πλημμελούς στερέωσης της όλης σύνθεσης με κραυγαλέο φαινόμενο της μετακίνησης οριζόντια των συνθέσεων **ΕΛΛΗΝΙΚΗ** και **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**. Αυτός λοιπόν είναι ίσως και ο λόγος εξαφάνισης ή και εμφάνισης σε κάποιες θέσεις κανονικών ή μεγαλύτερων διαστάσεων γραμμάτων Ι λόγω απωλειών και αντικαταστάσεων κατά τη διαδικασία εκτύπωσης. Αλλά και άλλα γράμματα χάνονταν κατά τη διάρκεια των εργασιών επισήμανσης -τα οποία αντικαθίσταντο σχεδόν αμέσως- και γι' αυτόν τον λόγο συναντάμε σπανίως γραμματόσημα με ελλείψεις στην επισήμανση όπως λ.χ. **ΕΛ ΗΝΙΚΗ**, **Ε ΛΗΝΙΚΗ**, **ΔΙΟΙΚΗΣΙ** κ.ο.κ.

Ωρες σκέψης...

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ"

Οι διπλές μαύρες επισημάνσεις της στοιχειοθέτησης 3 στα πεντάδραχμα

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

Η καταγραφή των σφαλμάτων της επισημάνσης από τετρακόσιες και πλέον δημοπρασίες, ελληνικών κυρίως γραμματοσήμων, των τελευταίων σαράντα ετών, απέδωσε κάποιο υλικό, το οποίο οδηγεί σε κάποια (έστω και προσωρινά) συμπεράσματα. (Από τις δημοπρασίες του μεσοπολέμου ερεύνησα μόνο τη δέκατη του Γαρά για τη συλλογή του συνταγματάρχου Μαυρατζά).

ΕΙΚ. 1

ΕΙΚ. 2

ΕΙΚ. 3

Α. Διπλή επισημάνση, σχεδόν παράλληλη, με διαφορά ως προς την κατακόρυφο πλάτους ενός στοιχείου. Η δεύτερη επισημάνση αποκλίνει ελάχιστα της πρώτης προς τα δεξιά. Κατεγράφησαν ένα τεμάχιο των εννέα γραμματοσήμων των θέσεων 71-73/91-93 με το σφάλμα Σ1 ΕΛΛΗΝ ΚΗ στη θέση 93. (Δημοπρασία Ο. Βλαστού, Σπανιότητες Ι/105, ΕΙΚ. 1) και ένα τεμάχιο της θέσης 77 με το σφάλμα Σ8 ΕΛΛΗΝΙΚΗ. (Δημοπρασία Α. Καραμήτσου 94/2250, ΕΙΚ. 2).

Β. Διπλή επισημάνση, με τη μία επισημάνση παράλληλη με την κατακόρυφο πλευρά του γραμματοσήμου και τη δεύτερη κλίνουσα προς τα αριστερά και ευρισκομένη σε κατώτερη θέση, πλάτους σχεδόν δύο στοιχείων σε σχέση με την πρώτη. Κατεγράφη μόνο ένα γραμματόσημο της θέσης 6 (λόγω της μετατόπισης) με το σφάλμα Σ7 ΕΛΛΗΝΙΚΗ το οποίο παρατηρείται κανονικά

ΕΙΚ. 4

ΕΙΚ. 5

στη θέση 7 του φύλλου των γραμματοσήμων. (Δημοπρασία Ο. Βλαστού 176/438, ΕΙΚ. 3).

Γ. Διπλή επισήμανση, με τη μία επισήμανση παράλληλη με την κατακόρυφο πλευρά του γραμματοσήμου και τη δεύτερη σχεδόν παράλληλη με την πρώτη και ευρισκομένη σε ανώτερη θέση σε απόσταση περίπου δύο στοιχείων. Επί πλέον, η δεύτερη αυτή επισήμανση εκτυπώθηκε πολύ δεξιότερα, έτσι ώστε το φύλλο να φέρει στην αριστερή κατακόρυφη δεκάδα των θέσεων 1-91 μονή επισήμανση (Δημοπρασία Macedonia X/1985/527, ΕΙΚ. 4). Λόγω της μεγάλης μετατόπισης της δεύτερης επισήμανσης, το δημοσιευόμενο γραμματόσημο είναι η θέση 94 του φύλλου με το σφάλμα Σ1 ΕΛΛΗΝ ΚΗ της θέσης 93 της κανονικής επισήμανσης. (Δημοπρασία Ο. Βλαστού 256/1420, ΕΙΚ. 5).

ΕΙΚ. 6

ΕΙΚ. 7

Δ. Διπλή επισήμανση, με τη μία παράλληλη ως προς την κατακόρυφο πλευρά του γραμματοσήμου και συγχρόνως μετατοπισμένη μέχρις του άνω περιθωρίου και τη δεύτερη κλίνουσα ελαφρώς προς τα δεξιά και απέχουσα από την πρώτη προς τα κάτω κατά την απόσταση τριών στοιχείων. Κατεγράφησαν ένα τεμάχιο σφραγισμένο με τη δίκυκλη Κρητική σφραγίδα ΗΡΑ-ΚΛΕΙΟΝ με το σφάλμα Σ10 του μεγάλου Ε στην κάτω και ελαφρώς πλάγια επισήμανση (Δημοπρασία Philartia 3/1610 και Karyatis 50/539, ΕΙΚ. 6) και μία τετράδα με το σφάλμα Σ22 πλάγιο το δεύτερο Ι στην λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ στα δύο επάνω τεμάχια, στην αριστερή επισήμανση στο πρώτο και στη δεξιά πλάγια επισήμανση στο δεύτερο. (Δημοπρασία Philartia 3/1609, ΕΙΚ. 7). Από την τοποθέτηση των επισημάνσεων συνάγεται το συμπέρασμα ότι και στο εν λόγω φύλλο μία από τις ακραίες κατακόρυφες δεκάδες (όπως και στο φύλλο της περίπτωσης Γ) θα έμεινε με μονή επισήμανση αλλά η έλλειψη σχετικού τεκμηρίου δεν μας επιτρέπει να την προσδιορίσουμε.

Όπως έγραψε ο Ιπποκράτης, ο βίος βραχύς η δε τέχνη μακρή, ο δε καιρός οξύς, η δε πείρα σφαλερή, η δε κρίσις χαλεπή. Ως εκ τούτου λοιπόν τα υπόλοιπα επαφίενται εις τους επιγενομένους.

Επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" Τα διάφορα σφάλματα και οι θέσεις τους

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

Στο τεύχος 595/1999, σελ. 65, είχα δημοσιεύσει έναν κατάλογο των σφαλμάτων της επισήμανσης **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**, ο οποίος κατά καιρούς είχε συμπληρωθεί με την ευκαιρία διαφόρων σχετικών άρθρων μου.

Ήδη δημοσιεύεται ο κατάλογος συμπληρωμένος με τις εικόνες των σφαλμάτων (όσων κατορθώθηκε να αποτυπωθούν) καθώς και με τις θέσεις στις οποίες συναντώνται στις διάφορες στοιχειοθετήσεις, κατά το δυνατόν λεπτομερώς.

- Σ1** Απουσία εκτύπωσης του γράμματος Ι στη λέξη **ΕΛΛΗΝ ΚΗ**
Θέση 9 στις στοιχειοθετήσεις 1 και 1.2
Θέση 7 στη στοιχειοθέτηση 2
Θέση 93 στις στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5
Θέση 4 στη στοιχειοθέτηση 5
Το γράμμα Ι κάποιες φορές εκτυπώνεται ελαφρώς οπότε παίρνει τη μορφή **ΕΛΛΗΝ:ΚΗ** ως **Σ34** ή τη μορφή **ΕΛΛΗΝΙΚΗ** ως **Σ55**. Ως εκ τούτου τα **Σ34** και **Σ55** πρέπει να θεωρούνται ως παραλλαγές του **Σ1**.
- Σ2** Απουσία του γράμματος Ι στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**
Θέση 54 στη στοιχειοθέτηση 1. Στην ίδια θέση υπάρχει και το **Σ14**.
- Σ3** Γράμμα Λ αντί του γράμματος Δ στη λέξη **ΛΙΟΙΚΗΣΙΣ**
Θέση 12 στη στοιχειοθέτηση 6
- Σ4** **ΙΟΙΚΗΣΙΣ** αντί **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**
Θέση 35 στη στοιχειοθέτηση 8. Στην ίδια θέση της 8 υπάρχει και το **Σ27**.
- Σ5** **ΛΛΗΝΙΚΗ** αντί **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 37 στη στοιχειοθέτηση 8
- Σ6** **ΛΛΗΝΙΚΗ ΙΟΙΚΗΣΙΣ** αντί **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**
Θέση 39 στη στοιχειοθέτηση 8
- Σ7** **ΕΛΛΑΝΙΚΗ** αντί **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 7 στη στοιχειοθέτηση 3
- Σ8** **ΕΛΛΝΙΚΗΗ** αντί **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 77 στις στοιχειοθετήσεις 3 και 4
- Σ9** **ΔΙΟΙΚΣΙΣ** αντί **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**. Απουσία του γράμματος Η και αραίωση των υπολοίπων γραμμάτων.
Θέση 1 στη στοιχειοθέτηση 4

Σ10 Μεγαλύτερο γράμμα Ε στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Θέση 66 στη στοιχειοθέτηση 1
 Θέση 64 στις στοιχειοθετήσεις 1.2 και 2
 Θέση 67 στις στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5
 Θέσεις 21 και 91 στις στοιχειοθετήσεις 6, 7 και 8
 Θέση 21 στη στοιχειοθέτηση 9
 Θέση 34 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11
 Θέση 18 στις στοιχειοθετήσεις 12 και 13
 Θέση 14 στις σε δραχμές κλάσεις των ενάριθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.

Σ10

Σ11 Περιστραμμένο τελικό γράμμα Σ στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 40 στην υποστοιχειοθέτηση 10.1

Σ11

Σ12 Απέχον τελικό Σ στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 4 στην υποστοιχειοθέτηση 2.1
 Θέση 40 (δεν έχει τεκμηριωθεί) στις στοιχειοθετήσεις 10.2 και 11
 Θέση 31 στη στοιχειοθέτηση 12

Σ12

Σ13 Απουσία του πρώτου γράμματος Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 94 στην υποστοιχειοθέτηση 8.2

Σ13

Σ14 Μακρύ γράμμα Ι στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Θέσεις 30, 54, 57 και 100 στη στοιχειοθέτηση 1
 Θέσεις 28, 88 και 98 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
 Θέσεις 28, 50, 88 και 98 στη στοιχειοθέτηση 2
 Θέση (τεκμηριωμένη) 23 στη στοιχειοθέτηση 5
 Θέσεις 28 και 48 στις σε δραχμές κλάσεις των ενάριθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.

Σ14, Σ39, Σ57

Σ15 Μακρύ το πρώτο γράμμα Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέσεις 1, 53 και 55 στη στοιχειοθέτηση 1
 Θέσεις 1 και 53 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
 Θέσεις 1, 60 και 80 στις υποστοιχειοθετήσεις 2.1 και 2.2
 Θέσεις 1 και 80 στην υποστοιχειοθέτηση 2.3
 Θέση 71 (τεκμηριωμένη) στη στοιχειοθέτηση 5
 Θέση 8 και 83 στις στοιχειοθετήσεις 6, 7 και 9
 Θέση 8 στη στοιχειοθέτηση 8
 Θέση 10 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11
 Θέση 80 στις σε δραχμές κλάσεις των ενάριθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.

Σ15

Σ16 Μακρύ το δεύτερο γράμμα Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 43 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
 Θέσεις 10 και 43 στη στοιχειοθέτηση 2
 Θέση 8 στη στοιχειοθέτηση 6
 Θέσεις 8 και 27 στις στοιχειοθετήσεις 7, 8 και 9
 Θέση 26 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11
 Θέση 45 στη στοιχειοθέτηση 12

Σ16

- Σ17** Μακρύ το τρίτο γράμμα Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέσεις 32,34,35 και 56 στη στοιχειοθέτηση 1
Θέσεις 30, 32 και 37 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
Θέσεις 26, 32,39 και 54 στη στοιχειοθέτηση 2
Θέσεις 19 και 57 στη στοιχειοθέτηση 3
Θέσεις 19 και 25 στις στοιχειοθετήσεις 4 και 5
Θέσεις 17 και 35 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11
Θέσεις 8 και 33 στη στοιχειοθέτηση 12
Θέση 14 στις σε δραχμές κλάσεις των ενάριθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.
- Σ18** Έντονα τυπωμένα τα γράμματα Ε και Λ στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Θέση 50 στη στοιχειοθέτηση 6
- Σ19** Έντονα τυπωμένο το γράμμα Ν στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Θέση 41 στη στοιχειοθέτηση 6
- Σ20** Το στοιχείο Ε χαμηλότερα από τα υπόλοιπα γράμματα της λέξης ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Θέση 13 στις στοιχειοθετήσεις 7.1 και 9
- Σ21** Τα γράμματα Ν και Κ χαμηλότερα από τα υπόλοιπα γράμματα της λέξης ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Θέση 64 στη στοιχειοθέτηση 6
- Σ22** Πλάγιο το δεύτερο γράμμα Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέση 3 στις υποστοιχειοθετήσεις 1.2, 2.2 και 2.3
Θέση 48 στις στοιχειοθετήσεις 4 και 5
Θέση 30 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11
Θέση 5 στη στοιχειοθέτηση 12
- Σ23** Πλάγιο το τρίτο γράμμα Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέση 70 στη στοιχειοθέτηση 1
Θέση 68 στις στοιχειοθετήσεις 1.2 και 2
Θέση 63 στις στοιχειοθετήσεις 4 και 5
Θέση 18 στις σε δραχμές κλάσεις των ενάριθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.
- Σ24** Παρεμβολή παρασίτου στο γράμμα Ο ώστε να ομοιάζει με το γράμμα Θ: ΔΙΘΙΚΗΣΙΣ
Θέση 49 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
Θέση 47 στις υποστοιχειοθετήσεις 2.2 και 2.3
Θέση 44 στις στοιχειοθετήσεις 4 και 5
- Σ25** Απουσία κατακόρυφης γραμμής στο γράμμα Ε
- Σ26** Απουσία άνω γωνίας στο γράμμα Ε
Θέση 95 στις στοιχειοθετήσεις 6.3, 6.4, 7 και 8
- Σ27** Απουσία κάτω γωνίας στο γράμμα Ε
Θέση 35 στις στοιχειοθετήσεις 7,8 και 9

Σ17

Σ18

Σ19

Σ20

Σ21

Σ22

Σ23

Σ24

Σ25

Σ26

Σ27, Σ04

Σ28 Το γράμμα Ι σχεδόν απουσιάζει και το γράμμα Κ κατεστραμμένο στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 15 στη στοιχειοθέτηση 1
Θέση 81 στην υποστοιχειοθέτηση 6.4

Σ28

Σ29 Το γράμμα Ε σπασμένο διαγωνίως από την άνω γωνία προς το μέσο της κάτω οριζόντιας γραμμής
Θέση 98 στη στοιχειοθέτηση 2

Σ29, Σ34

Σ30 Τα γράμματα ΕΛ σπασμένα στο κάτω μέρος
Θέση 30 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
Θέση 26 στην υποστοιχειοθέτηση 2.3
Θέση 25 στις στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5

Σ30, Σ17

Σ31 Σπάσιμο διατρέχει οριζόντια τα γράμματα ΕΛ στο μέσο
Θέση 40 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
Θέση 36 στην υποστοιχειοθέτηση 2.3
Θέση 35 στις στοιχειοθετήσεις 4 και 5

Σ31

Σ32 Μισό κάτω γράμμα Ι στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέσεις 78 και 93 στις στοιχειοθετήσεις 6, 7, 8 και 9

Σ32

Σ33 Μισό επάνω γράμμα Ι στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 81 στις στοιχειοθετήσεις 6.3, 7.2 και 8

Σ33

Σ34 Το γράμμα Ι ελαφρά τυπωμένο, σαν να απουσιάζει, στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 24 στη στοιχειοθέτηση 1
Θέση 26 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
Θέση 98 στη στοιχειοθέτηση 2.1
Θέση 93 στις στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5

Σ34

Σ35 Σπάσιμο διατρέχει οριζόντια στο μέσο τη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέσεις 70 και 80 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2
Θέσεις 66 και 76 στην υποστοιχειοθέτηση 2.3
Θέσεις 65 και 75 στις στοιχειοθετήσεις 3, 4 και 5
Θέσεις 16 και 26 στις σε δραχμές κλάσεις των ενάριθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.

Σ35

Σ36 Το δεύτερο γράμμα Λ σπασμένο οριζόντια στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 15 στις στοιχειοθετήσεις 7, 8 και 9

Σ36, Σ53

Σ37 Το πρώτο γράμμα Λ με κοντό αριστερό πόδι
Θέση 45 στις υποστοιχειοθετήσεις 1.2, 2.2 και 2.3
Θέση 46 στη στοιχειοθέτηση 5
Θέση 46 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11

Σ37, Σ59

Σ38 Το γράμμα Δ με ελλιπή αριστερή γωνία
Θέσεις 31, 32 και 33 στις στοιχειοθετήσεις 7.1 και 9
Θέσεις 31, 32, 33 και 36 στην υποστοιχειοθέτηση 7.2
Θέσεις 31, 32, 33, 34 και 36 στη στοιχειοθέτηση 8

Σ38

(συνεχίζεται)

Επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" Τα διάφορα σφάλματα και οι θέσεις τους

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

(συνέχεια από σελ. 269)

- Σ39** Μισό επάνω το δεύτερο γράμμα Ι στην λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέση 50 στη στοιχειοθέτηση 2
Θέση 41 στη στοιχειοθέτηση 5
- Σ40** ΕΛΛΗΝΙΚ ΔΙΟΙΚΗΣ απουσία των γραμμάτων Η, Ι και Σ
Θέσεις 31, 32, 33, 34, 35 και 36 στη στοιχειοθέτηση 13
- Σ41** Μισό επάνω το τρίτο γράμμα Ι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣ'Σ
Θέση 15 στις υποστοιχειοθετήσεις 7.2, 8.2, 9.2 και 9.3
- Σ42** Το γράμμα Η χωρίς δεξί πόδι στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέση 25 στη στοιχειοθέτηση 9
- Σ43** Το γράμμα Η χωρίς δεξιά άνω κεραία στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
- Σ44** ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ = ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ, στοιχείο = ανάμεσα στις δύο λέξεις
Θέσεις 53 και 63 στην υποστοιχειοθέτηση 9.2
- Σ45** Παράσιτες κατακόρυφες γραμμές περιβάλλουν το δεύτερο Ι
στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέση 92 στην υποστοιχειοθέτηση 2.1
Θέση 11 στη στοιχειοθέτηση 10
- Σ46** Το δεύτερο γράμμα Η χωρίς άνω δεξιά κατακόρυφη κεραία στη
λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Θέση 11 στις στοιχειοθετήσεις 1 και 2
Θέση 9 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11
- Σ47** Τα γράμματα ΛΛΛΛΛΛ τυπωμένα κατά το άνω μισό
Θέση 88 στην υποστοιχειοθέτηση 2.1
- Σ48** Το τρίτο γράμμα Ι σπασμένο σαν ανεστραμμένο θαυμαστικό (!)
στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Θέση 97 στη στοιχειοθέτηση 6
- Σ49** Το πρώτο γράμμα Η χωρίς τις δύο επάνω κεραίες στη λέξη ΕΛ-
ΛΗΝΙΚΗ
Θέση 90 στη στοιχειοθέτηση 7
- Σ50** Το πρώτο γράμμα Η χωρίς την επάνω αριστερή κεραία και το
γράμμα Ν χωρίς αριστερό πόδι στην λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ και το δεύτερο
γράμμα Σ της λέξης ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ χωρίς την άνω οριζόντια γραμμή
Θέση 98 στη στοιχειοθέτηση 9

Σ40

Σ42

Σ44

Σ45

Σ46

Σ47

Σ48

Σ49

Σ50

Σ51 Παράσιτο μεταξύ των γραμμάτων Ι και Ο στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 74 στη στοιχειοθέτηση 2

Θέση 77 στη στοιχειοθέτηση 5

Θέση 40 στις υποστοιχειοθετήσεις 6.2, 6.3, 6.4 και 8.1

Θέση 33 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11

Θέση 24 στις σε δραχμές κλάσεις των εναρίθμων γραμματοσήμων, οι οποίες επισημάνθηκαν με την κάτω πεντηκοντάδα της στοιχειοθέτησης 2 με μαύρη ή κόκκινη μελάνη.

Σ51

Σ52 Παράσιτο μεταξύ των γραμμάτων Δ και Ι στην λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 46 στις στοιχειοθετήσεις 1 και 5

Θέση 44 στις στοιχειοθετήσεις 1.2 και 2

Θέση 36 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11

Θέση 47 στις στοιχειοθετήσεις 12 και 13

Σ52

Σ53 Το τρίτο γράμμα Ι μακρύ και σπασμένο σαν θαυμαστικό (!) στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 15 στις υποστοιχειοθετήσεις 7.1, 8.1 και 9.1

Σ53

Σ54 Η λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ τραβηγμένη δεξιά ώστε το γράμμα Δ ευρίσκεται κάτω και μεταξύ των γραμμάτων Ε και Λ

Θέσεις 9, 19 και 29 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2

Θέσεις 7, 17 και 27 στην υποστοιχειοθέτηση 2.4

Σ54

Σ55 Το γράμμα Ι σπασμένο σαν θαυμαστικό (!) στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Θέση 92 στις υποστοιχειοθετήσεις 2.2 και 2.3

Θέση 11 στη στοιχειοθέτηση 11

Θέση 44 στις στοιχειοθετήσεις 12 και 13

Σ55

Σ56 Τα γράμματα Ν χωρίς κάτω δεξιά γωνία, Ι σπασμένο στη μέση, Κ χωρίς άνω αριστερή κεραία στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ. Επίσης, τα γράμματα Δ σπασμένο άνω δεξιά και το πρώτο Ι κάτω μισό στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 78 στις υποστοιχειοθετήσεις 1.2, 2.2 και 2.3

Σ56

Σ57 Το πρώτο γράμμα Ι μακρύ και σπασμένο σαν θαυμαστικό (!) στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέσεις 40 και 50 στις υποστοιχειοθετήσεις 2.1 και 2.2

Θέσεις 40, 50 και 60 στην υποστοιχειοθέτηση 2.3

Σ57

Σ58 Παχιά τα γράμματα ΟΙΚΗ στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 96 στη στοιχειοθέτηση 9

Σ59, Σ37

Σ59 Παράσιτο στο κέντρο του γράμματος Δ στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 45 στις στοιχειοθετήσεις 1.2 και 2

Θέση 46 στις στοιχειοθετήσεις 10 και 11

Σ60

Σ60 Παράσιτο μεταξύ των γραμμάτων Ι και Κ στη λέξη ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Θέση 100 στις υποστοιχειοθετήσεις 6.3 και 6.4

Σ61 Παράσιτο μεταξύ των γραμμάτων Ν και Ι στη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Θέση 93 στην υποστοιχειοθέτηση 1.2

Θέση 17 στη στοιχειοθέτηση 7

Σ61

Σ62 Πλάγιο το γράμμα Ι στη λέξη **ΕΛΛΗΜΚΗ**

Σ63 Διακοπή οριζόντιας γραμμής στο πρώτο γράμμα Η στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 70 στις στοιχειοθετήσεις 7 και 9

Σ64 Δεύτερο γράμμα Η χωρίς δεξί πόδι στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 92 στις υποστοιχειοθετήσεις 2.2 και 2.3
Θέση 11 στη στοιχειοθέτηση 11
Θέση 44 στις στοιχειοθετήσεις 12 και 13

Σ65 Πλάγιο το πρώτο γράμμα Ι στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**
Θέση 96 στη στοιχειοθέτηση 4

Σ66 Κοντό το τρίτο γράμμα Ι στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**

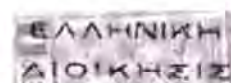
Σ67 Το γράμμα Ο με μικρό παράσιτο στο κέντρο του, που μοιάζει με στόχο, στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**
Θέση 38 στη στοιχειοθέτηση 13

Σ68 Παράσιτο μεταξύ των γραμμάτων Η και Ν στη λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 92 στις στοιχειοθετήσεις 7 και 8

Σ69 Μισό επάνω το πρώτο Ι στη λέξη **ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**

Σ70 Μεγάλη κηλίδα μεταξύ των γραμμάτων Κ και Η στην λέξη **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**
Θέση 1 στη στοιχειοθέτηση 2 με κόκκινη μελάνη
Θέση 10 στη στοιχειοθέτηση 11

Σημείωση: Τα σφάλματα **Σ18**, **Σ19**, **Σ20**, **Σ21** και **Σ47** είναι αποτέλεσμα κυρίως της πλημμελούς στερέωσης των στοιχείων της τυπογραφικής σύνθεσης και ως εκ τούτου δεν εμφανίζονται σταθερά, το δε **Σ49** εμφανίζεται σε πολλές θέσεις στις πλημμελείς εκτυπώσεις.

Σ63

Σ65

Σ66

Σ67

Σ68

Σ69

Σ70

Ακέραιο φύλλο της σειράς «Ελευθέριος Βενιζέλος»
Της 25 Μαρτίου 1946

Επισήμανση "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" Παράσιτες εκτυπώσεις μεταλλικών διαστίχων

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ" overprint
Parasitic printings of metal spacers

από τον Παναγιώτη Ι. Ιωαννίδη

by Panayotis J. Ioannidis

Η ανάγκη της συχνής μετατροπής των διαστάσεων της τυπογραφικής πλάκας, προκειμένου να επισημανθούν διαφόρων διαστάσεων φύλλα γραμματοσήμων, οδηγούσε προφανώς στην πλημμελή στερέωση με μεταλλικά διάστιχα των συγκροτημάτων της επισήμανσης.

Η πλημμελής αυτή στερέωση είχε ως αποτέλεσμα κάποια μεταλλικά διάστιχα να μετακινούνται και να εμφανίζονται εκτυπωμένα επί των γραμματοσήμων.

The necessity of changing quite often the dimensions of the typographic plate, in order to overprint stamp sheets of various dimensions, resulted to the poor fastening with metal spacers of the typographer's types.

Because of this poor fastening, some of the metal spacers used to be loose and their traces eventually appear printed on the stamps.

εικ. / fig. 1

εικ. / fig. 2

Δύο από τις εν λόγω εκτυπώσεις έχουν περιγραφεί ως σφάλματα Σ44 (εικ. 1) και Σ45 (εικ. 2) σε προηγούμενο άρθρο όπου αναφέρονται και οι κλάσεις επί των οποίων παρατηρήθηκαν (αρ. 659/2009, σελ. 369). Ακολούθως παρουσιάζονται τα μέχρι σήμερα παρατηρηθέντα στοιχεία.

Two of those printings were described as errors Σ44 (fig. 1) and Σ45 (fig. 2) in a previous article, where the values on which these errors were observed were reported (no. 659/2009 p. 369). The so far observed items are presented next.

εικ. / fig. 3

εικ. / fig. 4

εικ. / fig. 5

εικ. / fig. 6

(Α) Εκτύπωση διάστιχου μετά τη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ σε συνδυασμό με το σφάλμα Σ10 του μεγάλου Ε σε μονόδραχμο στη δημοπρασία Α.

(A) Printed metal spacer after the word ΕΛΛΗΝΙΚΗ, along with the error Σ10 of the large E on 1 D. stamp in A. Karamitsos

Καραμήτσου 331, λαχνός αρ. 724 (εικ. 3), και σε δεύτερο μονόδραχμο στη δημοπρασία ΑΚ 354/653 (εικ. 4), σε δίδραχμα σε δημοπρασίες ebay (εικ. 5) και ΑΚ 144/485, 155/517, 173/1575 (εικ. 6) και σε δεκάδραχμο σε δημοπρασία ΑΚ 315/903 (εικ. 7).

εικ. / fig. 7

auktion 331, lot no. 724 (fig. 3), and on a second 1 D. stamp in AK auction 354/653 (fig. 4), on 2 D. stamps in ebay auction (fig. 5) and in AK auctions 144/485, 155/517, 173/575 (fig. 6) and on 10 D. stamp in AK 315/903 (fig. 7).

(Β) Εκτύπωση διάστιχου, διαφορετικής μορφής από την προηγούμενη περίπτωση, σε πεντάλεπτο χαλκογραφικό στη δημοπρασία ΑΚ 328/5598 (εικ. 8), σε λωρίδα εικοσιπεντάλεπτου λιθογραφικού των θέσεων 1-4 με δύο σφάλματα στις θέσεις 1 και 3 στη δημοπρασία ΑΚ 324/1746 (εικ. 9)

(B) Printed metal spacer of a different imprint shape from the previous case, on a 5 l. engraved stamp in AK auction 328/5598 (fig. 8), on a 25 l. lithographic strip of four of positions 1-4 with two errors in positions 1 and 3 in AK auction 324/1746 (fig. 9) and a vertical pair

εικ. / fig. 8

εικ. / fig. 9

εικ. / fig. 10

εικ. / fig. 11

και κατακόρυφο ζεύγος των θέσεων 90/100 με επισήμανση εκ των άνω με το σφάλμα στη θέση 100 στη δημοπρασία AK 332/5709 (εικ. 10).

(Γ) Εκτύπωση πολλών διαστάσεων, διαφορετικής μορφής από τις δύο προηγούμενες περιπτώσεις σε τεμάχιο τριλέπτου λιθογραφικού των θέσεων 71-75/91-95 με επισήμανση εκ των άνω στη δημοπρασία AK 324/1718 (εικ. 11).

(Δ) Εκτύπωση ευθύγραμμου διάστιχου ανάμεσα στις λέξεις ΕΛΛΗΝΙΚΗ και ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ στη θέση 26 σε μονόδραχμο με την επισήμανση της πέμπτης στοιχειοθέτησης στη δημοπρασία AK 94/2228 (εικ. 12).

(Ε) Εκτύπωση διάστιχου μετά τη λέξη ΕΛΛΗΝΙΚΗ σε δίδραχμο χωρίς μεγάλο Ε στη δημοπρασία Ο. Βλαστός 265/1555 (εικ. 13).

(ΣΤ) Εκτύπωση πλάγιου ευθύγραμμου διάστιχου μεταξύ των γραμμάτων Η και Σ της λέξης ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ σε εικοσιπεντάλεπτο χαλκογραφικό με καρμινόχρωμη επισήμανση από ebay (εικ. 14).

(Ζ) Σφάλμα Σ45 σε τριδράχμο εισπρακτέων με κόκκινη επισήμανση στη δημοπρασία AK 354/1055 (εικ. 15). Το σφάλμα Σ45 το είχα εντοπίσει μέχρι σήμερα στην υποστοιχειοθέτηση 2.1 στη θέση 92 και στη στοιχειοθέτηση 10 στη θέση 11, αμφότερες με μαύρη μελάνη. Το μοναδικό φύλλο τριδράχμου το οποίο έχω υπόψη μου (AK 94/2425) φέρει κόκκινη επισήμανση εκτελεσθείσα με τις θέσεις 51 έως 100 της υποστοιχειοθέτησης 2.3 με κόκκινη μελάνη και στο οποίο φύλλο δεν παρατηρείται το εν λόγω σφάλμα Σ45. Εν τούτοις, δοθέντος ότι η υποστοιχειοθέτηση 2.3 είναι η εξέλιξη της 2.1, δεν είναι δυνατόν να αποκλεισθεί η τυχαία εμφάνιση του Σ45 σε κάποια φύλλα επισήμανθέντα με τη 2.3 και τα οποία δεν έτυχε μέχρι σήμερα να εντοπίσω.

εικ. / fig. 12

εικ. / fig. 13

εικ. / fig. 14

εικ. / fig. 15

of positions 90/100 with the overprint reading down and the error in position 100 in AK auction 332/5709 (fig. 10).

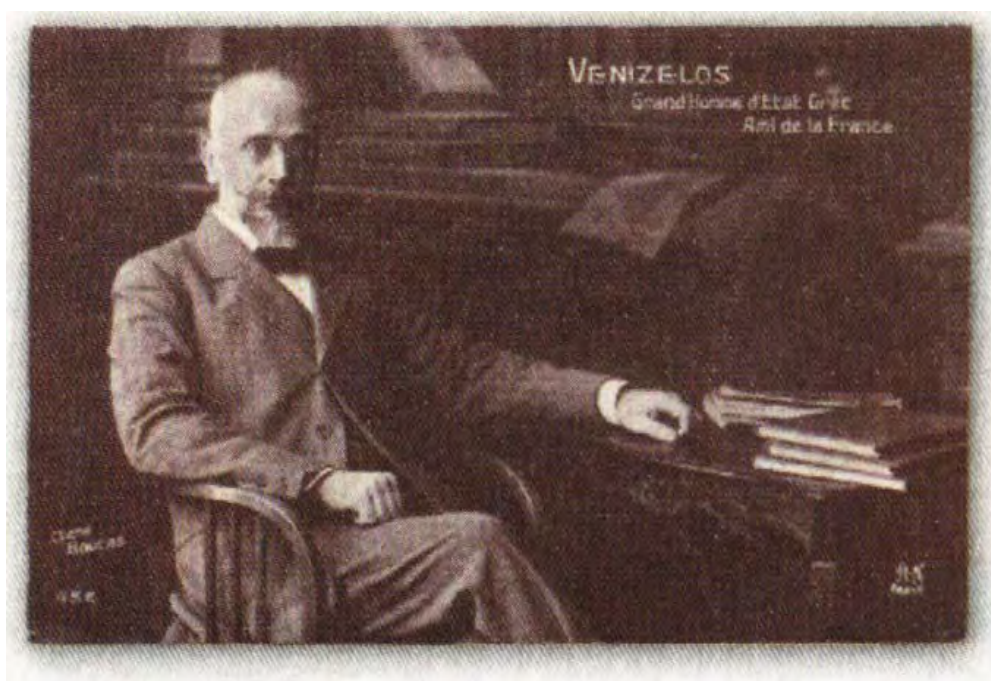
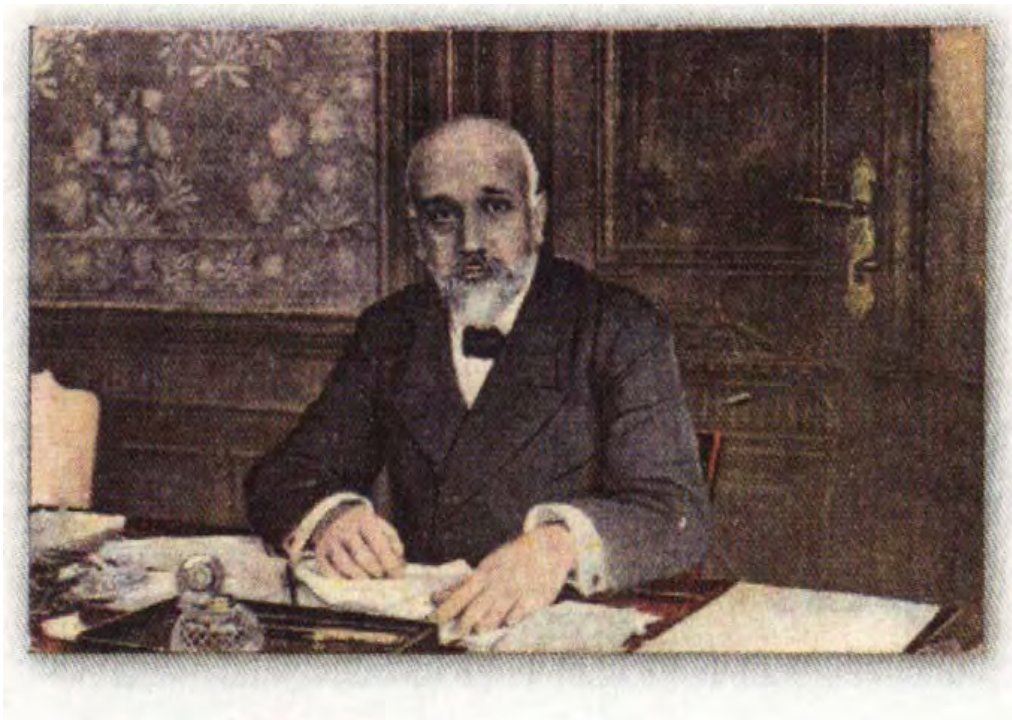
(C) Printing of several metal spacers of a different imprint shape compared to the two previous cases on a lithographed 3 l. block of positions 71-75/91-95 with overprint reading down in AK auction 324/1718 (fig. 11).

(D) Imprint of a straight line metal spacer between the words ΕΛΛΗΝΙΚΗ and ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ in position 26 on 1 D. stamp with the overprint of the fifth setting in AK auction 94/2228 (fig. 12).

(E) Printed metal spacer after ΕΛΛΗΝΙΚΗ on a 2 D. stamp without large E in O. Vlastos auction 265/1555 (fig. 13).

(F) Printing of a slanted straight line metal spacer between the letters Η and Σ of the word ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ on an engraved 25 lepta with carmine overprint from ebay (fig. 14).

(G) Error Σ45 on a 3 D. postage due with red overprint in AK auction 354/1055 (fig. 15). So far, I had detected the Σ45 error in subsetting no. 2.1 position 92 and setting no. 10 position 11, both in black colour. The only 3 D. complete sheet I have ever seen (AK 94/2425) was overprinted in red, where positions 51 to 100 belong to subsetting 2.3. This sheet does not contain error Σ45. Nevertheless, bearing in mind that subsetting 2.3 is the development of 2.1, we cannot rule out the possibility of the random appearance of the Σ45 error, overprinted with 2.3 which I did not have the chance to track down.

Το παρόν εκδόθηκε σε 20 αντίγραφα και μοιράζεται δωρεάν σε φίλους

